

Regeringens proposition

1980/81:95

om ändrat huvudmannskap för karolinska sjukhuset, m. m.,

beslutad den 19 februari 1981.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ELISABETH HOLM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen skall bemyndiga regeringen att godkänna en uppgörelse som innebär att Stockholms läns landstingskommun (SLL) tar över huvudmannskapet för karolinska sjukhuset (KS) från staten den 1 januari 1982.

Sjukhusets ställning som region- och undervisningssjukhus behålls. SLL åtar sig att fullgöra statens sjukvårdsåtaganden gentemot Gotlands kommun och berörda landstingskommuner inom Örebro regionsjukvårdsområde enligt nu gällande avtal om regionsjukvård m. m. vid KS.

För KS kommer fr. o. m. år 1982 att gälla samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus. Sjukhusets resurser skall således enligt läkarutbildningsavtal stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet.

Arbetstagare vid KS skall erbjudas anställning hos SLL. SLL blir därmed arbetsgivare för personalen vid KS på samma sätt som för personalen vid andra sjukhus inom länet.

Sjukhusets mark, byggnader och utrustning överlämnas vederlagsfritt till SLL. Vidare sker bl. a. en fullständig och slutlig reglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och SLL som grundar sig på tidigare avtal och överenskommelser rörande KS. Samma regler för statlig investeringsersättning som gäller för flertalet andra undervisningssjukhus i landet införs även för KS och Huddinge sjukhus.

I propositionen föreslås också att riksdagen skall bemyndiga regeringen att ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av en överenskommelse som har träffats med företrädare för huvudmännen för de kommunala undervisningssjukhusen om fortsatt samarbete under år 1981 angående läkarutbildning och forskning.

Vidare föreslås att riksdagen för verksamheten vid KS under första hälften av budgetåret 1981/82 anvisar 74 milj. kr. för avlöningar till läkare och 374

milj. kr. för driftkostnader samt 15 milj. kr. för utrustning och 22,5 milj. kr. för byggnadsinvesteringar.

För budgetåret 1981/82 föreslås vidare att riksdagen under femte huvudtiteln anvisar 835 milj. kr. för bidrag till kommunala undervisnings-sjukhus, 1 milj. kr. för giftinformationscentralen och 20 milj. kr. för lån till SLL för vissa investeringar.

Anslag för budgetåret 1981/82 föreslås anvisade under nionde huvudtiteln, som innebär att för utbildning för vårddyrken anvisas ytterligare 9 375 000 kr. och för medicinska fakulteterna anvisas ytterligare 4 325 000 kr.

Lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid KS föreslås upphöra att gälla vid utgången av år 1981.

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-02-19

Närvarande: statsminister Fälldin, statsråden Ullsten, Bohman, Wikström, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell, Petri, Eliasson

Föredragande: statsråden Holm och Wikström

Proposition om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Statsråden Holm och Wikström anmäler sina förslag. Anförandena och förslagen redovisas i underprotokollen för social- resp. utbildningsdepartementet.

Statsrådet Holm hemställer att regeringen i en proposition föreslår riksdagen att antaga de förslag som hon och statsrådet Wikström har lagt fram.

Regeringen ansluter sig till föredragandenas överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag, som föredragandena har lagt fram.

Regeringen beslutar att de anföranden och förslag, som redovisas i underprotokollen, skall bifogas propositionen som bilagorna 1 och 2.

Bilaga 1

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-02-19

Föredragande: statsrådet Holm

Anmälan till proposition om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

I prop. 1980/81:100 (bil. 8) har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1981/82 beräkna följande anslag, nämligen

till Karolinska sjukhuset: Avlöningar till läkare ett förslagsanslag av 134 175 000 kr.,

till Karolinska sjukhuset: Driftkostnader ett förslagsanslag av 691 177 000 kr.,

till Karolinska sjukhuset: Utrustning ett reservationsanslag av 22 milj. kr.,

till Karolinska sjukhuset: Byggnadsinvesteringar ett reservationsanslag av 13 milj. kr.

samt till Bidrag till kommunala undervisningssjukhus ett förslagsanslag av 530 milj. kr.

Jag anhåller att nu få ta upp dessa anslagsfrågor. Jag tar emellertid först upp frågan om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

1 Ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Statens förhandlingsnämnd (SFN) har lämnat över protokoll, fört vid förhandlingar den 27 november 1980 mellan SFN och företrädare för Stockholms läns landstingskommun (SLL) om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m. Till nämnda protokoll är fogat följande sju bilagor.

1. Avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset.
2. Avtal om överlåtelse av fast egendom i Solna.
3. Protokoll om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid karolinska sjukhuset, m. m.

4. Avtal om samarbete i vissa frågor berörande karolinska sjukhuset. m. m.

5. Avtal om slutreglering av ekonomiska frågor avseende karolinska sjukhuset.

6. Avtal om vissa övergångsanordningar i anledning av avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset.

7. Protokoll om tillägg till förhandlingsprotokoll den 21 november 1980 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning.

Vad som överenskommits gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Stockholms läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

SFN:s skrivelse, protokollen och avtalen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1.2*.

Karolinska sjukhuset (KS) uppfördes omkring år 1940 av staten i samarbete med dåvarande Stockholms stad och Stockholms läns landsting. Till en början fungerade KS också som ett rikssjukhus. I enlighet med 1960 års regionsjukvårdsreform (prop. 1960:159, SU 1960:189, rskr 1960:381) har riksplatserna vid KS avvecklats och KS inordnats i storstockholms sjukvårdsorganisation.

Dåvarande regionvårdsutredning (SOU 1958:26, s. 195) hade framhållit, att utomordentligt starka skäl talade för att landstingen och städerna utanför landsting övertog största möjliga del av den offentliga sjukvården. Mot bl. a. denna bakgrund och med beaktande av då pågående överväganden om avveckling av det statliga huvudmannaskapet för mentalsjukvården och den öppna vården samt med hänsyn till de organisatoriska fördelar som skulle vara förknippade med ett enhetligt huvudmannaskap ansåg dåvarande departementschefen i nämnda proposition (s. 133), att starka skäl kunde åberopas för att överväga om staten för framtiden inte borde avhända sig huvudmannaskapet även för KS och akademiska sjukhuset i Uppsala.

SFN erhöll år 1965 i uppdrag att i samband med en översyn av gällande samarbetsavtal rörande KS även söka klarlägga villkoren för ett eventuellt kommunalt övertagande av KS.

I SFN:s skrivelse (bilaga 1.2) har bl. a. lämnats en redogörelse för utvecklingen sedan nämnda uppdrag lämnades. Vidare framgår av skrivelsen att i mitten av 1950-talet endast drygt 40 % av vårdplatserna vid KS disponerades för patienter från det nuvarande landstingsområdet. Utvecklingen har lett till att numera ca 90 % av antalet vårddagar och ca 97 % av antalet besök i öppen vård vid KS avser patienter från SLL.

Efter regeringens bemyndigande den 1 september 1977 tillkallade dåvarande statsrådet Troedsson en särskild utredare (KS-utredningen) med uppdrag att utreda huvudmannaskapet för KS och därmed sammanhängande frågor. KS-utredningen¹ överlämnade år 1979 sitt betänkande (Ds S 1979:6)

¹ Dåvarande landshövdingen Carl G. Persson.

Betingelser för överförande av huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset till Stockholms läns landstingskommun. Utredningen ansåg sammanfattningsvis bl. a. att de sjukvårdspolitiska och sjukvårdsorganisatoriska motiven för att inlemma KS i SLL:s sjukvårdsorganisation hade förstärkts under 1960- och 1970-talen. Utredningen fann inte heller några sakliga eller formella skäl som utgjorde hinder mot att huvudmannaskapet för KS överfördes till SLL.

Uppgårelsen om karolinska sjukhuset (KS) innebär att KS behåller sin ställning som region- och undervisningssjukhus. Stockholms läns landstingskommun (SLL) åtar sig att fullgöra statens sjukvårdsåtaganden gentemot Gotlands kommun och berörda landstingskommuner inom Örebro region-sjukvårdsområde enligt 1972 års avtal om regionsjukvård m. m. vid KS. Sedan riksdagen numera har tagit ställning till prop. 1980/81:9 om region-sjukvården, kommer förhandlingar att tas upp mellan berörda parter i fråga om uppgifter som anges i propositionen. Patienter från sjukvårdsområden som inte omfattas av regionsjukvårdsavtalet kommer även i fortsättningen att kunna få sjukvård vid KS inom ramen för gällande utomlänsavtal.

För KS kommer fr. o. m. år 1982 att gälla samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus. Sjukhusets resurser skall sålunda enligt läkarutbildningsavtal stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet. Avtalets innebörd är vidare att SLL inte ensidigt utan medgivande från statsmakterna t. ex. kan lägga ner sjukhuset eller väsentligt förändra dess karaktär och att KS – som tidigare nämnts – sålunda kommer att behålla sin ställning som region- och undervisningssjukhus. Statens ersättning till SLL för merkostnader för läkarutbildning och forskning vid bl. a. Huddinge sjukhus (HS), Södersjukhuset och Danderyds sjukhus uppgår för år 1981 till ca 116 milj. kr. Till grund för förhandlingarna om vad som skall gälla enligt dessa avtal efter år 1981, då även KS omfattas av avtalen, skall ligga en höjning av detta belopp till 200 milj. kr. i 1981 års kostnadsläge.

Sjukhusets mark, byggnader och utrustning överlämnas utan vederlag till SLL, som till följd av tidigare träffade överenskommelser har bidragit till kostnader härför.

Arbetstagare inom den övertagna verksamheten skall erbjudas anställning hos SLL som vederbörande skäligen bör kunna godta. SLL blir i och med övertagandet arbetsgivare för personalen vid KS på samma sätt som för personalen vid andra offentligt ägda sjukhus inom länet.

Uppgårelsen innebär bl. a. att en fullständig och slutlig reglering sker av samtliga de ekonomiska mellanhavanden mellan staten och SLL som grundar sig på tidigare avtal och överenskommelser rörande KS. De driftbidrag som SLL enligt 1975 års samarbetsavtal skall erlagga till staten för åren 1979, 1980 och 1981 fastställs slutligt till respektive 378, 450 och 500 milj. kr. De investeringsbidrag som SLL skall erlagga till staten enligt samarbetsavtalet fastställs slutligt till 22 milj. kr. för år 1980 och till 33 milj. kr. för år

1981. Vidare avstår staten från sina krav på SLL beträffande återstående bidrag för investeringar som enligt samarbetsavtalet har gjorts vid KS t. o. m. utgången av år 1981.

SLL skall under en sexårsperiod erhålla ett övergångsbidrag från staten med sammanlagt 750 milj. kr. att utbetalas med 200 milj. kr. år 1982, 175 milj. kr. år 1983, 150 milj. kr. år 1984, 100 milj. kr. år 1985, 75 milj. kr. år 1986 och 50 milj. kr. år 1987. Angivna belopp skall räknas upp med hänsyn till vissa förändringar i nettoprisindex.

För att underlätta en upprustning av KS – i syfte att åstadkomma bl. a. en bättre patientmiljö och en bättre arbetsmiljö för personalen – skall SLL från staten erhålla ett investeringslån på sammanlagt 100 milj. kr. att utbetalas med 20 milj. kr. per år under en femårsperiod fr. o. m. år 1982.

Samma regler för statlig investeringsersättning som gäller vid andra kommunala undervisningssjukhus införs även för KS och Huddinge sjukhus (HS). För IIS del upphör därvid en överenskommelse från år 1964 jämte ett tilläggsavtal från 1969 om sådan ersättning att gälla. Vidare slutregleras bl. a. en tidigare överenskommelse om investeringsersättning för vissa kostnader vid Södersjukhuset. I samband med denna slutreglering vad gäller bl. a. HS och Södersjukhuset utbetalar staten enligt uppgörelsen den 15 juni 1981 en särskild investeringsersättning med 60 milj. kr. till SLL.

Beträffande de närmare detaljerna i uppgörelsen vill jag hänvisa dels till min anmälan i det följande av anslagsfrågorna för budgetåret 1981/82, dels till förhandlingsnämndens skrivelse med bilagor (bilaga 1.2).

För egen del vill jag vidare framhålla att ett överförande av huvudmannskapet för karolinska sjukhuset (KS) till Stockholms läns landstingskommun (SLL) framstår som en naturlig följd av den utveckling till ett enhetligt landstingskommunalt huvudmannskap för sjukvården inom den offentliga sektorn, som har ägt rum under de senaste decennierna. Denna utveckling har inneburit en successiv avveckling av statens historiskt betingade huvudmannskap för delar av sjukvården. Jag hälsar därför med tillfredsställelse att en uppgörelse har träffats som innebär att SLL övertar huvudmannskapet för KS den 1 januari 1982.

Jag delar också KS-utredningens uppfattning att de sjukvårdspolitiska och sjukvårdsorganisatoriska motiven talar för att inordna KS i SLL:s sjukvårdsorganisation. Självfallet har SLL det övergripande ansvaret för planering och utveckling av sjukvården i landstingsområdet inom vilket KS är med sina ca 1 500 vårdplatser det största sjukhuset. Det är också det mest högspecialiserade sjukhuset. Sedan storlandstingets tillkomst har det under 1970-talet blivit alltmer uppenbart att en rationell sjukvårdsplanering har försvärats av det förhållandet att KS stått utanför landstingets sjukvårdsorganisation.

Det förslag till hälso- och sjukvårdsplan som utarbetats inom SLL bygger på förutsättningen att KS övertas av SLL. Enligt planförslaget och fortsatta utredningar konsolideras sjukhusets roll samtidigt som en arbetsfördelning sker mellan KS och HS vad gäller den högspecialiserade vården. En sådan

fördelning ansluter enligt min uppfattning väl till vad som uttalades i samband med att statsmakterna slog fast att mer speciell utbildnings- och forskningsverksamhet i stockholmsområdet skall koncentreras till KS och IIS (jfr prop. 1969:137 och prop. 1978/79:100 bil. 12 s. 554). Genom att dessa två stora undervisningssjukhus med betydande forskningsresurser får samma huvudman underlättas givetvis den samlade planeringen av verksamheten.

Mot den redovisade bakgrunden och mot bakgrund av vad jag i övrigt inhämtat om SLL:s sjukvårdsplanering är det enligt min uppfattning en nödvändig förutsättning för en effektivare planering, samordning och organisation av sjukvården inom Stockholms läns landstingsområde samt för ett rationellt utnyttjande av existerande resurser att SLL övertar huvudmannaskapet för KS.

Efter samråd med chefen för utbildningsdepartementet vill jag framhålla att till KS är förlagd en omfattande och intensiv forskningsverksamhet som vunnit internationell uppskattning. Det nära samarbetet mellan KS och karolinska institutet med dess gamla och väl utvecklade forskningstraditioner har haft avgörande betydelse i detta sammanhang. Enligt regeringsbeslut den 29 november 1977 kan innehavare av professur vid karolinska institutet som tillika är innehavare av tjänst som överläkare vid KS väljas till ledamot av Nobelförsamlingen, vilken kan jämställas med akademi med avseende på ansvaret för utdelning av Nobelpriset i fysiologi eller medicin. Den nu träffade uppgörelsen innebär en garanti för en fortsatt ändamålsenlig utveckling av den utbildning och forskning som är förlagd till KS och för att nämnda samarbete kommer att bibehållas.

Genom samarbetet mellan karolinska institutet och KS har även KS namn förankrats i den vetenskapliga världen. Namnet utgör därmed en tillgång för SLL som sjukvårdshuvudman. SLL har också förklarat att man allt framgent avser att bibehålla sjukhusets namn. Genom avtal mellan staten och SLL av samma typ som finns för övriga undervisningssjukhus i landet garanteras att KS även i fortsättningen skall stå till förfogande för utbildning och forskning. De principer som enligt bl. a. sjukvårdslagstiftningen och läkarutbildningsavtalen gäller eller kommer att gälla för övriga kommunala undervisningssjukhus skall självfallet gälla också för KS. Jag vill understryka att jag förutsätter att de resurser, som man vid KS i framtiden kommer att kunna förfoga över för medicinsk forskning och utbildning, kommer att totalt sett bli av minst samma omfattning som i dag.

Läkarutbildningsavtalen bygger på att staten är huvudman för läkarutbildningen och den medicinska forskningen. Utvecklingen av dessa funktioner vid KS avgörs således av statsmakterna i första hand vid anvisande av anslagen till verksamheten vid karolinska institutet – bl. a. inrättande av lärar- och forskartjänster – samt till forskningsråden. Genom föreliggande avtal upplåter huvudmannen KS för utbildning och forskning vid karolinska institutet. Vidare åtar SLL sig att vid KS tillhandahålla lokaler, utrustning

och andra basresurser för utbildning och forskning inom de kliniska ämnesområdena. Statens ersättning till sjukvårdshuvudmännen för att de upplåter sina sjukhus för dessa funktioner grundas på statsmakternas beslut om omfattningen av utbildning och forskning. Den ersättning som kommer att utgå från staten till SLL för SLL:s åtaganden har fastställts vid förhandlingarna med utgångspunkt i nuvarande omfattning av utbildning och forskning. Enligt min mening skall KS garanteras medel enligt läkarutbildningsavtal som svarar mot minst de resurser som KS i dag, direkt via statsbudgeten, förfogar över för medicinsk utbildning och forskning, dock med hänsyn tagen till eventuella av staten beslutade förändringar av utbildningsdimensioneringen eller forskningsverksamheten. För beräkning av dessa medel bör redovisas ett underlag avseende den huvudsakliga inriktningen och omfattningen av den verksamhet som medlen skall avse.

Samarbetet mellan karolinska institutet och KS är väl utvecklat. Läkarutbildningsavtalet, som skall gälla för KS fr. o. m. år 1982, innehåller samarbetsbestämmelser. Sålunda kommer karolinska institutet att få utse representanter att närvara vid sammanträden såväl med hälso- och sjukvårdsnämnden som med den landstingskommunala styrelse, under vilken KS kommer att lyda. Läkarutbildningsavtalen är i detta avseende utformade som ramavtal med möjlighet för parterna att lokalt utforma de samarbetsformer man finner lämpligast. Jag förutsätter att samarbetet mellan SLL och karolinska institutet kommer att fördjupas ytterligare. SLL har förklarat att man avser att i ett samrådsorgan mellan KS och karolinska institutet – införa behandling i den landstingskommunala styrelse under vilken KS kommer att lyda – komma att samråda i alla frågor som berör forskning och utbildning.

Ansvar för den offentliga sjukvårdens anordnande åvilar de kommunala sjukvårdshuvudmännen. Gällande princip är att kostnaderna för denna sjukvårds anordnande skall fullt ut bestridas av de huvudmän, som enligt sjukvårdslagen är ansvariga för denna verksamhet. Denna princip har också utgjort utgångspunkten för förhandlingarna. Den hittillsvarande ordningen för SLL:s ersättning för vården vid KS, som har inneburit att SLL inte har täckt statens faktiska kostnader för sjukhusets vårdåtaganden åt SLL, kan inte bestå för framtiden. Den träffade uppgörelsen innebär att SLL svarar för landstingets sjukvårdskostnader på samma sätt som flertalet övriga huvudmän. Under en övergångsperiod om sex år erhåller SLL dock ett bidrag som innebär att SLL får möjlighet att successivt anpassa sjukvårdsorganisationen och den ekonomiska planeringen till de nya förutsättningarna.

Under förhandlingarna har diskuterats även andra alternativ än ett ändrat huvudmannaskap för KS i syfte att åstadkomma en bättre samordning av vårdresurserna inom SLL:s sjukvårdsområde. Jag anser att något annat alternativ än ett överförande av huvudmannaskapet till SLL inte är realistiskt. De befogade kraven från SLL på ökat inflytande över verksamheten vid KS kan inte förenas med ett fortsatt statligt ansvar för denna

verksamhet. En konstruktion där staten skulle ha arbetsgivaransvar men inte kunna påverka de anställdas arbetssituation är otänkbar. Den skulle på ett olyckligt sätt inskränka inte bara statens utan även de anställdas möjligheter att påverka arbetsförhållandena. Jag delar sålunda parternas uppfattning att den eftersträlvade samordningen bäst främjas genom att SLL övertar huvudmannaskapet för KS.

Jag anser – efter att i denna fråga ha samrätt med chefen för utbildningsdepartementet – att uppgörelsen bör godtas för statens del. Regeringen bör således utverka riksdagens bemyndigande att godkänna uppgörelsen och ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av det överlämnade protokollet med bilagor.

I den träffade uppgörelsen ingår överenskommelse bl. a. avseende sammansättningen av direktionen och tillsättning av tjänster under tiden fram till övertagandet. Dessa syftar till att göra övergången smidig genom en successiv anpassning till den nya huvudmannens organisation. Förhandlingsparterna har varit överens om att avtalet om vissa övergångsanordningar i anledning av uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för KS – som utgör bilaga 6 till förhandlingsprotokollet – skall tillämpas snarast möjligt.

KS-utredningen redovisar i sitt betänkande att en kartläggning har utförts av en särskild arbetsgrupp beträlvande löne- och anställningsvillkor för statsanställd respektive landstingsanställd personal. Av kartläggningen framgår att avlöningsförmånernas storlek varierar individuellt efter olika regler för statsanställda respektive landstingsanställda allt efter vederbörandes ålder, antal tjänsteår och andra förhållanden. På grund härav är det, enligt vad utredningen funnit, inte möjligt att ens för de grupper av anställda som kartläggningen avsåg med någon exakthet beräkna vad skillnaderna i förmåner betyder ekonomiskt. Ännu osäkrare blir dylika beräkningar beträlvande andra tjänstekategorier.

Jag har stor förståelse för att personalen kan känna oro inför en sådan genomgripande organisatorisk förändring som det ändrade huvudmannaskapet innebär. Jag vill därför fästa uppmärksamheten på att de anställda vid KS enligt uppgörelsen skall erbjudas sådan anställning hos SLL som vederbörande skäligen bör kunna godta. Detta anser jag vara en personalpolitiskt viktig del i avtalet. Enligt vad jag inhämtat har SLL förklarat att man är införstådd med att bereda dem som är anställda vid överlåtelsestillfället anställning på villkor som totalt sett innebär ett bibehållande av nuvarande anställnings- och avlöningsförmåner. Jag anser att en beredningsgrupp bör bildas med företrädare för staten, SLL och berörda personalorganisationer för att kartlägga de personalpolitiska frågorna i syfte att bl. a. så långt möjligt underlätta kommande förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter om löne- och anställningsvillkor samt att åstadkomma en smidig övergång.

Som framgår av de handlingar som förhandlingsnämnden överlämnat (bilaga 1.2) är avsikten att den träffade uppgörelsen skall följas av förhandlingar om vissa övriga frågor med anledning av det ändrade

huvudmannaskapet för KS. Om frågor därvid uppkommer som fordrar riksdagens ställningstagande avser jag att föreslå regeringen att återkomma till riksdagen med förslag i dessa frågor.

Ett huvudmannaskifte av detta slag kräver givetvis ett flertal åtgärder av övergångsnatur. I syfte att säkerställa en smidig övergång avser jag – sedan avtalen godkänts av riksdagen och SLL – i enlighet med den träffade uppörelsen föreslå regeringen att ändra direktionens sammansättning så att flertalet ledamöter utses på det sätt SLL bestämmer. Vidare underlättas övergången av att SLL kommer att ställa lokaler m. m. inom sjukhusområdet till förfogande för vissa statliga verksamheter i första hand t. o. m. år 1984 och när det gäller statens strålskyddsinstitut t. o. m. år 1997.

Till KS är ansluten en redovisningsgrupp som – förutom KS och byggnadskommittén för KS upprustning – omfattar även statens bakteriologiska laboratorium och statens strålskyddsinstitut. Sistnämnda två myndigheter måste, sedan redovisningscentralen och revisionskontoret vid KS upphört, hänföras till någon annan redovisningsgrupp. Det ankommer på riksrevisionsverket att inom ramen för sin löpande uppföljning av den statliga redovisnings- och revisionsorganisationen föreslå de förändringar som därvid behövs.

KS svarar f. n. för personal- och ekonomiadministrativ service åt giftinformationscentralen och styrelsen för vårdartjänst. Även dessa servicefrågor måste lösas.

Det ankommer på regeringen eller berörda myndigheter att besluta om de övergångsarrangemang som kan bli aktuella vid SLL:s övertagande av KS.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att SFN år 1977 erhöll i uppdrag att förhandla om överförande av huvudmannaskapet för akademiska sjukhuset i Uppsala från staten till Uppsala läns landstingskommun. Vid riksdagsbehandlingen av prop. 1980/81:9 om regionsjukvården har ett enligt socialutskottet understrukit angelägenheten av att man från statens sida verkar för att nämnda förhandlingsuppdrag genomförs skyndsamt (SoU 1980/81:6, rskr 1980/81:123). För egen del finner jag också att starka skäl talar för detta.

2 Upprättat lagförslag

I samband med det ändrade huvudmannaskapet bör den nuvarande lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid karolinska sjukhuset upphöra att gälla.

I enlighet med vad jag har anfört har det inom socialdepartementet upprättats förslag till lag om upphävande av lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid karolinska sjukhuset (bilaga 1.1).

3 Anslagsfrågor

FEMTE HUVUDTITELN

G. Undervisningssjukhus m. m.

G1. Karolinska sjukhuset: Avlöningar till läkare

1970/80	Utgift	151 922 279
1980/81	Anslag	134 175 000
1981/82	Förslag	74 000 000

Karolinska sjukhuset (KS) är regionsjukhus för stockholmsregionen och svarar för viss sjukvård inom storstockholmsområdet. Vid sjukhuset meddelas klinisk läkarutbildning samt bedrivs medicinsk forskning och forskarutbildning.

	1980/81	Beräknad ändring 1981/82	
		Direktionen	Föredraganden
<i>Personal</i>			
Läkare	227 ¹	+ 5	-
<i>Anslag</i>	134 175 000	+ 2 267 000	- 60 175 000

¹ Härutöver beräknas medel för blockförordnanden för läkare under fortsatt vidareutbildning m. m.

Direktionen för karolinska sjukhuset

Direktionen avser att i nära samarbete med företrädare för Stockholms läns landstingskommun (SLL) påbörja en systematisk avveckling av viss öppen vård vid sjukhuset. Resultatet härav kan dock förväntas få en större omfattning först under året efter budgetåret 1981/82.

Den nya behandlingsbyggnaden F1 beräknas kunna tas i bruk successivt under år 1982.

Statens förhandlingsnämnd och företrädare för SLL har den 23 maj 1980 träffat en överenskommelse angående barnsjukvården m. m. Direktionen har vid sina beräkningar utgått ifrån att SLL fr. o. m. årsskiftet 1981/82 övertar kostnadsansvaret för den barnkirurgiska verksamheten vid KS och att KS bemyndigas att reducera den barnmedicinska verksamheten från samma tidpunkt.

1. Löneomräkning m. m. + 8 148 000 kr.

Direktionen redovisar ett huvudförslag, som innebär en besparing under anslagen till läkarlöner och andra driftkostnader med totalt ca 2 % av de pris- och löneomräknade anslagen. Därvid har besparingen under läkarlöncan-

slaget kommit att uppgå till 4,8 % av det löneomräknade anslaget eller till 6 830 000 kr. Härav sparas 3 150 000 kr. genom överflyttning av viss verksamhet vid barnklinikerna till S:t Görans sjukhus den 1 januari 1982. Vid en översyn av jourorganisationen m. m. kan kostnaderna minskas med 2 992 000 kr. Slutligen kan viss reducering av allmäntjänstgöringen för läkare vid sjukhuset leda till en besparing av 688 000 kr. Direktionen har också räknat med att 10,7 milj. kr. förs över till driftkostnadsanslaget.

2. Direktionen har utgått från regeringens bifall till ett tidigare redovisat program, som innebär att ca 5,2 milj. kr. kan sparas in. Förslaget inbegriper 28 läkartjänsteutbyten. Av dessa har regeringen hittills medgivit tio, i vissa fall genom inrättande av personliga tjänster. Av programmet kvarstår därefter förslag om att tolv överläkartjänster tillkommer i utbyte mot tjänster som biträdande överläkare, nämligen för anestesi, neurokirurgi, plastikkirurgi, allmän onkologi (två tjänster), patologi, dermatohistopatologi, röntgendiagnostik, thoraxröntgendiagnostik, lungmedicin, ögonsjukdomar och öronsjukdomar. Vidare kvarstår ändring av sex avdelningsläkartjänster till tjänster som biträdande överläkare, nämligen inom verksamhetsområdena audiologi, mikrobiologi, neuroröntgendiagnostik, anestesi, ögonsjukdomar och neurologi.

3. Regeringen har för budgetåret 1980/81 medgivit att läkarlöneanslaget får överskridas med 838 000 kr. och att en extra tjänst som biträdande överläkare får finnas inrättad vid kvinnokliniken med anledning av ökad verksamhet vid denna klinik. Direktionen räknar med att dessa särskilda resurser får finnas kvar under budgetåret 1981/82.

4. Professuren i socialmedicin vid karolinska institutet har varit förenad med tjänst som överläkare vid karolinska sjukhuset men blir förenad med distriktsläkartjänst vid en vårdcentral. Medel om 187 160 kr. för överläkararvode, som därvid frigörs, föreslås avsättas för forskning inom socialmedicin vid sjukhuset.

5. Direktionen föreslår ytterligare läkartjänsteutbyten, nämligen att två läkartjänster vid giftinformationscentralen förvandlas till tjänst som överläkare i anesthesiologi resp. biträdande överläkare i anesthesiologi samt att en avdelningsläkartjänst vid lungkliniken ändras till tjänst som biträdande överläkare för invärtesmedicinsk allergologi. Kostnaderna avses finansieras genom motsvarande besparingar.

6. Beslutad utbyggnad av sjukgymnastutbildningen föranleder att en tjänst som biträdande överläkare bör inrättas den 1 januari 1982 vid avdelningen för fysikalisk medicin och medicinsk rehabilitering. Vid avdelningen avses också tillkomma en läkartjänst vid karolinska institutet, förenad med läkartjänst vid sjukhuset (+ 175 891 kr.).

7. Direktionen har tidigare inom ramen för tillgängliga medel bekostat en avdelningsläkartjänst för invärtesmedicinsk allergologi vid lungkliniken. Då direktionen inte har möjlighet att göra detta fr. o. m. budgetåret 1980/81 föreslås att medel beräknas för en avdelningsläkartjänst för att den

allergologiska värden inte skall försämrats (+ 248 490 kr.).

8. Läkarstaben vid avdelningen för klinisk immunologi och blodverksamhet behöver ökas med en avdelningsläkartjänst för att bl. a. givarnas blod skall kunna utnyttjas optimalt och avdelningen skall kunna följa med i utvecklingen (+ 248 490 kr.).

9. Kliniken för alkoholsjukdomar behöver ge konsultationer till andra kliniker med anledning av den ökade utbredningen av alkoholsjukdomarna. För verksamheten behöver kliniken en biträdande överläkare (+ 276 046 kr.).

Remissyttrande

Socialstyrelsen tillstyrker inrättandet av tjänsten som biträdande överläkare för medicinsk rehabilitering och föreslagen arvodestjänst, som avses för utökad sjukgymnastutbildning. Vidare tillstyrks tjänsteutbytet till tjänst som biträdande överläkare vid lungkliniken för internmedicinsk allergologi. Föreslagen avdelningsläkartjänst för samma specialitet har socialstyrelsen tidigare medgivit. Tjänsten bör finansieras inom ramen för befintliga medel. Läkartjänsterna för klinisk immunologi och vid alkoholkliniken tillstyrks inte. Styrelsen tar inte ställning till övriga föreslagna läkartjänstekonverteringar.

Socialstyrelsen understryker vikten av att primärvården tillförs egna forsknings- och utbildningsresurser. Det är angeläget att forsknings- och försöksverksamhet initieras och prioriteras med hänsyn till de frågeställningar som är relevanta för primärvården. Styrelsen anser att medlen svarande mot ett överläkararvode, som frigörs vid KS när professuren i socialmedicin förenas med distriktsläkartjänst, skall avsättas för forskning och utbildning inom primärvården men inte knyts till sjukhuset. Verksamheten kan bedrivas i samarbete med socialmedicinska avdelningen vid sjukhuset, karolinska institutet och medicinska forskningsrådet.

Föredraganden

Jag vill erinra om vad jag tidigare anfört om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset (KS) den 1 januari 1982. Med anledning därav beräknar jag i det följande medel för endast första hälften av budgetåret 1981/82.

Kvinnokliniken vid KS har rustats upp, vilket har möjliggjort viss ökad verksamhet. Regeringen har bl. a. medgivit för innevarande budgetår att en tjänst som biträdande överläkare får finnas inrättad vid kliniken. Jag räknar med att de särskilda resurserna vid kvinnokliniken skall få finnas kvar även under första hälften av budgetåret 1981/82 (3).

Regeringen har den 15 januari 1981 medgivit att direktionen för KS inrättar en tjänst som biträdande överläkare i utbyte mot en avdelningsläkartjänst vid lungkliniken fr.o.m. den 1 februari 1981 tills vidare, under

förutsättning att kostnaderna för tjänsteutbytet ryms inom tillgängliga medel under detta anslag. Tjänsten är avsedd för invärtesmedicinsk allergologi (5).

Jag beräknar medel för särskilda läkarinsatser vid hudkliniken för viss läkarutbildning i avvaktan på att denna utbildning kan flyttas till Huddinge sjukhus, vilket kan ske tidigast år 1982 (1).

Med hänsyn till att professuren i socialmedicin inte längre är förenad med överläkartjänst vid KS räknar jag bort kostnaden för ett överläkararvode (4). Professuren är numera förenad med distriktsläkartjänst vid en vårdcentral i Sundbyberg (prop. 1977/78:177, SoU 1977/78:44, rskr 1977/78:380).

Jag har för kostnaderna för jour- och beredskapstjänstgöring beräknat 12,5 mil. kr. för första hälften av budgetåret 1981/82. Jag har därvid räknat med att den av direktionen aviserade översynen av jourorganisationen skall kunna leda till att kostnaderna hålls inom denna ram (1).

Direktionen har föreslagit att 10,7 milj. kr. skall föras över från detta anslag till förslagsanslaget G2. Karolinska sjukhuset: Driftkostnader. Jag godtar att 2 850 000 kr. avseende första hälften av budgetåret 1981/82 förs över (1).

Vissa produktivets- och rationaliseringsvinster bör vidare kunna göras under detta anslag. Dessa vinster bör kunna uppgå till drygt 1,5 milj. kr. under första hälften av budgetåret 1981/82.

Landstingsförbundets kongress år 1979 har beslutat rekommendera landstingen och medlemskommunerna att begränsa antalet nya läkartjänster under åren 1981–1982 för att få bättre balans mellan läkartjänster och vidareutbildade läkare, att tillämpa viss tjänstgöringsvärdering för sökande till allmäntjänstgöringstjänster för att effektivisera vidareutbildningssystemet och att överse organisationen för jour och beredskap för att successivt reducera vikariebehovet.

Mot bakgrund av detta beslut om solidarisk läkarförsörjning har landstingsförbundet hemställt att regeringen ser till att de rekommenderade åtgärderna också tillämpas vid sjukvårdsinrättningar med statligt huvudmannaskap. Jag har behandlat denna fråga vid min anmälan av anslaget till akademiska sjukhuset i Uppsala i prop. 1980/81:100 (bil. 8) och hänvisar härtill.

Jag vill erinra om att uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset m. m. innebär att staten skall till S.L. utbetala vad som återstår vid utgången av år 1981 av det belopp om 448 milj. kr., som föreslås bli sammanlagt anvisat under detta anslag och anslaget G2. Karolinska sjukhuset: Driftkostnader. Sådan utbetalning bör få ske med anlitande av dessa anslag.

Med hänvisning till sammanställningen beräknar jag en minskning av anslaget med 60 175 000 kr. till 74 000 000 kr.

G2. Karolinska sjukhuset: Driftkostnader

1979/80	Utgift	683 033 970
1980/81	Anslag	691 177 000
1981/82	Förslag	374 000 000

Från anslaget täcks driftkostnaderna för karolinska sjukhuset (KS) bortsett från lönekostnader m. m. för läkare.

	1980/81	Beräknad ändring 1981/82	
		Direktionen	Föredraganden
<i>Personal</i>	4 372	+ 113	- 12
<i>Anslag</i>			
Lönekostnader och expenser	579 272 000	+ 55 394 000	- 268 661 000
Sjukvård	900 000	+ 54 000	- 432 000
Reseersättningar	155 000	+ 51 000	- 75 000
därav utrikes resor	(22 000)	(+ 12 000)	(- 11 000)
Lokalkostnader	103 388 000	+ 19 131 000	- 44 538 000
Automatisk databehandling	6 762 000	+ 1 821 000	- 3 184 000
Hjälpmedelsverksamhet	700 000	-	- 287 000
	691 177 000	+ 76 451 000	- 317 177 000
Inkomster vid sjukhuset, som redovisas på statsbudgetens inkomstsida:			
Vardavgifter	484 000 000	+ 85 300 000	- 199 350 000
<i>Förvaltning av fastigheter</i>			
Driftstat för fastigheter som förvaltas av karolinska sjukhuset			
<i>Intäkter</i>			
Ersättning för lokaler som upplåts till statsmyndigheter	68 312 000	+ 9 740 000	- 30 312 000
Hyror och arrenden m. m. för lokaler och mark- områden som upplåts till enskilda	6 500 000	+ 500 000	- 3 000 000
Diverse intäkter	1 000	-	-
<i>Summa intäkter</i>	74 813 000	+ 10 240 000	- 33 312 000
<i>Kostnader</i>			
Reparations- och underhålls- kostnader m. m.	22 000 000	+ 8 000 000	- 9 900 000
Hyses- och arrende- kostnader m. m.	2 160 000	+ 100 000	- 1 030 000
Avskrivningar enligt plan	4 055 000	+ 575 000	- 1 740 000
<i>Summa kostnader</i>	28 215 000	+ 8 675 000	- 12 670 000
<i>Överskott</i> att tillföras statsbudgeten	46 598 000	+ 1 565 000	- 20 642 000

Direktionen för karolinska sjukhuset

Enligt en överenskommelse med Stockholms läns landstingskommun om barnsjukvården m. m. kommer den barnkirurgiska vården och delar av den barnmedicinska vården vid KS att överflyttas till S:t Görans sjukhus.

Den nybyggda behandlingsbyggnaden F1 beräknas kunna tas i bruk successivt under år 1982. Byggnaden kommer att innehålla en akutmottagning, som ersätter den nuvarande, en operationsavdelning för de kirurgiska och urologiska klinikerna och kvinnokliniken samt för akutoperation, en intensivvårdsavdelning med uppvakningsenhet, som ersätter den nuvarande, en utökad förlossningsavdelning, en steriliseringscentral, som ersätter den nuvarande samt lokaler för personalomklädnad m. m. Samtliga dessa verksamheter får utökade lokaler genom nybyggnaden. Till nybyggnaden erfordras i inledningsskedet ytterligare ca 90 tjänster.

Bortsett från barnklinikernas flyttning och tillkomsten av behandlingsbyggnaden F1 utgår direktionen från att sjukhusets verksamhet under budgetåret 1981/82 kommer att i allt väsentligt bedrivas i oförändrad omfattning.

1. Pris- och löneomräkning m. m. + 73 925 000 kr., varav 45 853 000 kr. för löneomräkning, 10 920 000 kr. för prisomräkning för omkostnader samt 17 152 000 kr. för ökade lokalkostnader m. m.

2. Direktionen redovisar ett huvudförslag som innebär en besparing under anslagen till läkarlöner och andra driftkostnader med totalt ca 2 % av de pris- och löneomräknade anslagen. Besparingen under driftkostnadsanslaget uppgår till 1,1 % av det löneomräknade anslaget eller till 8 584 000 kr. Härav sparas 5 250 000 kr. genom överflyttning av viss verksamhet vid barnklinikerna till S:t Görans sjukhus den 1 januari 1982, sedan hänsyn också tagits till utgiftsökningen i samband med att den nya behandlingsbyggnaden F1 beräknas kunna tas i bruk successivt med början under första kvartalet år 1982. Vidare kan 4,5 milj. kr. sparas vid en översyn av viss kostnadskrävande verksamhet, genomgång av klinikernas bemanning och rationalisering av vissa driftfunktioner. Genom reducerad öppen vård och viss minskning av reumatologisk slutenvård beräknas ytterligare 800 000 kr. kunna sparas. Direktionen framhåller att primärvården har kapacitet att avlasta sjukhuset viss öppen vård i en inte oväsentlig omfattning. Viss försöksverksamhet vid kliniken för alkoholsjukdomar kommer att vid ingången av år 1981 finansieras på annat sätt än från sjukhusets driftkostnadsanslag, vilket minskar utgiften under anslaget med omkring 438 000 kr. Enligt huvudförslaget uppkommer dock vissa kostnadsökningar vid avdelningen för mikrobiologi och giftinformationscentralen m. m. samt på grund av behovet av bevakning under dagtid och av utökad nattpersonal m. m. Dessa kostnadsökningar uppgår till ca 2,4 milj. kr.

Utöver nämnda totala besparing om nära 8,6 milj. kr. beräknar direktionen också att inkomsterna skall kunna öka med ca 2 875 000 kr.

genom förbättrad debitering för laboratorieservice m. m. och ökat antal utomlänspatienter genom att viss ny teknik införs. Vidare har sjukhusets redovisningssystem utvecklats så att självkostnaden kan debiteras för regionsjukvård, vilket ökar inkomsterna med ca 10 milj. kr. årligen.

I huvudalternativet ingår inrättande av 104 tjänster, varav merparten avser utökad personal till den nya behandlingsbyggnaden F1. Personaltillskottet medger bl. a. att hälften av den nya intensivvårdsavdelningen tas i bruk som en första etapp under ett år.

3. Direktionen föreslår att ytterligare nio tjänster inrättas, nämligen två sjukgymnaster (halvtid) vid avdelningen för fysikalisk medicin och medicinsk rehabilitering, två kuratorer, två sjuksköterskor vid plastikkirurgiska kliniken, två avdelningsföreståndare (natt) vid chefsläkarorganisationen och en sjukhusfysiker (+ 1 031 065 kr.).

4. Direktionen föreslår att medel beräknas för ökad dialysverksamhet och för förstärkt reumatologisk vård i samband med att den slutna reumatologiska vården minskar (+ 950 000 kr.).

5. Direktionen har vid sina beräkningar utgått från att den ökade verksamheten vid sjukhusets kvinnoklinik, som medgivits av regeringen för budgetåret 1980/81, skall få fortsätta även under budgetåret 1981/82.

6. För att sjukhusets skyddskläder skall kunna omfatta långbyxor i erforderlig omfattning behövs medel för den ökade tvättkostnaden (+ 1 100 000 kr.).

7. Automatisk databehandling bör användas i ökad utsträckning inom sjukvården. Sålunda bör t. ex. bevakning av blödarsjuka införas (+ 350 000 kr.).

Förvaltning av fastigheter

I förslaget belopp för lokalkostnader ingår 76 914 000 kr. såsom ersättning för sjukhusets lokaler. Ersättningen för lokaler som upplåts till statens strålskyddsinstitut beräknas till 1 138 000 kr. Dessa ersättningar redovisas under förvaltning av fastigheter som inkomst under posten Ersättning för lokaler som upplåts till statsmyndigheter.

Medelsbehovet för fastighetsunderhåll m. m. som enligt direktionen uppgår till 30 milj. kr. har framräknats bl. a. på grundval av särskilda underhållsmodeller. För ombyggnads- och kompletteringsåtgärder bör enligt direktionen tas i anspråk 3 milj. kr. av beloppet för reparations- och underhållskostnader m. m.

Avskrivningarna beräknas med utgångspunkt från beloppet för årsavskrivningar för budgetåret 1980/81. Till detta belopp har lagts 1,25 % av värdet på de investeringar, som har tillkommit under budgetåret 1979/80. Driftpersonal samt förbrukning av elektrisk energi och bränsle beräknas kosta 37,2 milj. kr. för budgetåret 1981/82.

Föredraganden

Jag vill erinra om vad jag tidigare anfört om ändrat huvudmannskap för karolinska sjukhuset (KS) den 1 januari 1982. Med anledning därav beräknar jag i det följande medel för endast första hälften av budgetåret 1981/82.

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1976/77:116, SfU 1976/77:28, rskr 1976/77:297) godkände regeringen den 2 juni 1977 bl. a. avtal mellan direktionen för KS på statens vägnar, Landstingens inköpscentral och aktieägarna i Ecn-Holmgren Ortopediska AB i Uppsala (bolaget) om förvärv av aktier i bolaget. Enligt 9 § avtalet övertog bolaget den 30 juni 1977 den ortopedtekniska hjälpmedelsverksamheten vid KS. Enligt 8 § samma avtal skulle bolaget överta och driva protesforskningslaboratoriet vid KS mot årliga bidrag av staten. Villkoren härför skulle regleras i särskilt avtal.

SFN har med skrivelse den 27 november 1980 underställt regeringen för prövning ett avtal som innebär att bolaget övertar verksamheten vid protesforskningslaboratoriet fr. o. m. den 1 juli 1981. Staten skall lämna ett årligt bidrag till bolaget om 825 000 kr. enligt prisläget oktober månad 1980. Bidraget betalas ut kvartalsvis. Regeringen har den 15 januari 1981 godkänt avtalet.

Jag beräknar medel för bidraget för första hälften av budgetåret 1981/82 under anslagsposten Hjälpmedelsverksamhet under förevarande anslag. Riksdagen har nyligen gett regeringen till känna vad socialförsäkringsutskottet anfört om en översyn som berör bl. a. forskning och utveckling avscende tekniska hjälpmedel för handikappade (SfU 1980/81:3, rskr 1980/81:8). I avvaktan på resultatet av regeringens överväganden i anledning härav föreslår jag att medel för bidraget under andra hälften av nästa budgetår beräknas under förslagsanslaget Bidrag till kommunala undervisningssjukhus.

Kvinnokliniken har fått ökade resurser för att kunna utvidga sin verksamhet. Jag räknar med att de särskilda resurserna vid kliniken skall få finnas kvar även under första hälften av budgetåret 1981/82 (5).

Jag utgår i övrigt vid medelsberäkningen från en i stort sett oförändrad verksamhet vid KS. Vissa produktivitets- och rationaliseringsvinster bör kunna göras. Jag beräknar dessa till drygt 7,6 milj. kr. för första hälften av budgetåret 1981/82 och tar hänsyn härtill. I den mån nya tjänster behövs vid sjukhuset får utrymme för dessa skapas genom rationaliseringar eller omprioriteringar.

Statsrådet Wikström kommer vid sin anmälan senare denna dag att föreslå att karolinska institutet tillförs bl. a. 2 milj. kr. för övertagande den 1 juli 1981 från KS av personal m. m. vid kvinnoklinikens forskningslaboratorium. Jag har beaktat detta vid min medelsberäkning under förevarande anslag för första hälften av budgetåret 1981/82.

Sjukhuset har vidtagit skärpta kontrollåtgärder för att hålla utgifterna inom medelsramen. Det är angeläget att sådana åtgärder vidtas fortlöpande och utvidgas.

Vid sjukhuset förekommer öppen vård för patienter, som borde tas om hand i primärvården, vilken har kapacitet att avlasta sjukhuset denna vård i väsentlig omfattning. Jag vill understryka vikten av att kraftfulla åtgärder vidtas för att styra över denna öppna vård till primärvården.

När det gäller fastighetsförvaltningen har jag tagit upp dels 3,5 milj. kr. under intäktsposten Hyror och arrenden m. m. för lokaler och markområden, som upplåts till enskilda, dels sammanlagt ca 13,2 milj. kr. för reparations- och underhållskostnader m. m. samt för hyres- och arrendekostnader m. m. Under kostnadsposten Reparations- och underhållskostnader m. m. ingår vissa medel för ombyggnad och komplettering. Jag vill erinra om att uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset m. m. innebär, att staten skall till SLL betala dels de intäkter, som överstiger 3,5 milj. kr., dels vad som återstår av beloppet 13,2 milj. kr. Sådan utbetalning bör ske med anlitande av förevarande anslag.

Som jag nämnt under anslaget G1 kan det bli aktuellt att från anslaget G1 och detta anslag betala ut till SLL vad som återstår vid utgången av år 1981 av det belopp om 448 milj. kr., som föreslås bli sammanlagt anvisat under de två anslagen.

Med hänvisning till sammanställningen beräknar jag en minskning av anslaget med sammanlagt 317 177 000 kr. till 374 000 000 kr.

G3. Karolinska sjukhuset: Utrustning

1979/80	Utgift	16 332 310	Reservation 11 302 083
1980/81	Anslag	22 000 000	
1981/82	Förslag	15 000 000	

Under anslaget anvisas i huvudsak dels en allmän medelsram för nyinköp av utrustning till kliniker och avdelningar vid karolinska sjukhuset (KS), dels medel för anskaffning av utrustning i samband med särskilda byggnadsåtgärder och liknande upprustning vid sjukhuset.

Direktionen för karolinska sjukhuset föreslår att 20,1 milj. kr. ställs till förfogande för utrustning till befintliga kliniker och avdelningar vid sjukhuset under budgetåret 1981/82. Inom denna ram anskaffas utrustning vars styckepris överstiger 14 000 kr. i 1980 års prisläge. Medlen avses komma att till stor del användas för ny laboratorieutrustning.

Byggnadskommittén för upprustning av karolinska sjukhuset föreslår att 23 milj. kr. beräknas för budgetåret 1981/82 enligt följande sammanställning för utrustning i samband med de byggnadsobjekt som kommittén skall ombesörja.

Kvinnokliniken, etapp I	1 500 000
Blodcentralen	38 000
Ny behandlingsbyggnad F1	20 000 000
Kvinnokliniken, etapp II	500 000

Inflyttning av ortopedisk-kirurgiska kliniken i huvudblocket	500 000
Mindre byggnadsobjekt	200 000
Övrig upprustning	3 500 000
Avgår medelsreduktion	- 1 238 000
tillgängliga medel	- 2 000 000
Anslagsbehov	23 000 000

Beräkningen avser medelsåtgången t. o. m. budgetåret 1981/82.

Föredraganden

Jag hänvisar till vad jag tidigare har anfört om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset (KS) den 1 januari 1982 och beräknar i det följande medel för endast första hälften av budgetåret 1981/82.

Jag beräknar 7,5 milj. kr. för nyinköp av utrustning till befintliga kliniker och avdelningar vid KS.

Byggnadskommittén har föreslagit att vissa medel beräknas för utrustning till sjukhuset i samband med den allmänna upprustningen. Jag beräknar 7,5 milj. kr. för detta ändamål. Jag har därvid tagit särskild hänsyn till behovet av utrustning till den nya behandlingsbyggnaden F1, som färdigställs under år 1982.

Uppgåelsen om ändrat huvudmannaskap för KS m. m. innebär att staten skall till Stockholms läns landstingskommun utbetala behållning under detta anslag vid utgången av år 1981. Sådan utbetalning bör ske med anlitan- de av detta anslag.

G4. Karolinska sjukhuset: Byggnadsinvesteringar

1979/80	Utgift	45 986 359 ¹	Reservation	47 501 414 ¹
1980/81	Anslag	13 000 000		
1981/82	Förslag	22 500 000		

¹ Investeringsanslaget Utbyggnad av karolinska sjukhuset.

Byggnadskommittén för upprustning av karolinska sjukhuset ansvarar för stomplaner, programmering och planering för sjukhusets upprustning samt för projektering, byggande och utrustning av objekt där uppdrag lämnats till kommittén. Byggnadskommittén har tio ledamöter varav fem utsetts bland de av Stockholms läns landstingskommun valda ledamöterna och supplean- terna i sjukhusets direktion.

Byggnadskommittén för upprustning av karolinska sjukhuset

Byggnadskommittén föreslår att 52 milj. kr. anvisas för budgetåret 1981/82 i enlighet med följande sammanställning.

1. Beslutade byggnadsföretag	41 228 000
2. Övriga byggnadsåtgärder	23 300 000
3. Reducering av medelsförbrukningen	- 9 528 000
4. Avgår medelsreservation den 1 juli 1981	- 3 000 000
Anslagsbehov	52 000 000

Investeringsvolymen blir härigenom 55 milj. kr. Inom byggnadskommittén har dock fråga uppkommit om en reduktion av investeringsvolymen till en nivå som motsvarar en årlig kostnad för byggnadsinvesteringar under en femårsperiod om 45 milj. kr.

Byggnadskommittén slutredovisar fyra byggnadsobjekt, nämligen upprustning av ögonklinikens operationsavdelning, byggnadsåtgärder vid kliniken för alkoholsjukdomar, telefonistlokaler och upprustning av centraloperationsavdelningen, till en kostnad av sammanlagt 3 546 000 kr. Kommittén redovisar också projekteringskostnader om 709 648 kr. för vissa byggnadsobjekt, som inte har blivit utförda.

1. Medelsberäkningen för budgetåret 1981/82 för *beslutade byggnadsföretag* har skett enligt följande sammanställning (1 000-tal kr.) i prisläget den 1 april 1980.

	Beräknad totalkostnad	Medelsförbrukning 1981/82
Vissa färdigställda, ej slutredovisade objekt	57 006	1 328
Upprustning av kvinnokliniken, etapp I (färdigställt)	33 185	2 000
Post- och banklokaler	3 250	500
Behandlingsbyggnad F1	118 930	30 000
Hissar m. m.	5 580	1 000
Reservkraft	9 340	600
Mindre upprustningsobjekt m. m. I och II	16 200	5 000
Cyklotron för isotopdiagnostik	2 000	800
	245 491	41 228

Behandlingsbyggnaden F1 beräknas kunna tas i bruk under år 1982.

Den hittills genomförda upprustningen av karolinska sjukhuset (KS) har främst inriktats på de förslitna och otidsenliga lokalerna i huvudblocket, inom vilket det f. n. finns ca 750 vårdplatser. Av dessa har ca 500 platser

huvudsakligen i huvudblockets södra långa rustats upp. Om- och tillbyggnaden av byggnaderna C1, C3 och C4 i huvudblockets norra långa, som utgör den första etappen av kvinnoklinikens upprustning, slutfördes under våren 1980. Sjukhuset tillfördes därmed bl. a. ca 60 upprustade vårdplatser.

Överflyttningen till byggnad F1 av operations-, intensivvårds- och akutmottagningsverksamheten m. m. kommer att friställa lokaler inom huvudblocket för den angelägna överflyttningen dit av den ortopedisk-kirurgiska verksamheten från f. d. Norrbackainstitutets byggnader. Målsättningen är att den ortopedisk-kirurgiska kliniken skall få sammanlagt ca 100 vårdplatser i huvudblocket. Detta kommer att kräva ytterligare omdispositioner av verksamheterna i huvudblocket.

Tillkomsten av behandlingsbyggnaden F1 är även en förutsättning för att kvinnoklinikens upprustning skall kunna fullföljas. Andra etappen av upprustningen av kvinnokliniken planeras bli påbörjad omedelbart efter det att behandlingsbyggnaden F1 färdigställts. Kvinnokliniken kommer efter upprustningen att omfatta ca 180 vårdplatser.

2. Byggnadskommittén föreslår att 23,3 milj. kr. får disponeras under budgetåret 1981/82 för *övriga byggnadsåtgärder* enligt följande översiktliga sammanställning (1 000-tal kr.).

	Beräknad total- kostnad	Medelsför- brukning 1981/82
Upprustning av radiumhemmets byggnader med sammanhängande evakueringsåtgärder	90 500	5 500
Upprustning av kvinnokliniken, etapp II, samt därmed sammanhängande följdinvesteringar	26 100	4 500
Etapvis inflyttning av ortopedisk-kirurgiska kliniken i huvudblocket samt följdinvesteringar	27 300	1 700
Upprustning av sjukhusets laboratorielokaler	97 000	800
Övriga objekt	304 700	10 800
	545 600	23 300

Överenskommelse har träffats mellan statens förhandlingsnämnd och Stockholms läns landsting om att verksamheterna vid KS inom barnkirurgi, barnmedicin samt barn- och ungdomspsykiatri skall samordnas med motsvarande verksamheter vid S:t Görans sjukhus. Kvar vid KS skall finnas en neonatalvårdavdelning om 15–20 vårdplatser, viss högspecialiserad barnmedicinsk sluten vård om 15–20 vårdplatser samt öppen vård om ca 6 000 besök/år.

Merparten av lokalerna i barnklinikernas byggnader (Q1–Q3) kommer att tomställas med anledning av barnsjukvårdens omorganisation. Byggnadskommittén har funnit att byggnaderna är väl lämpade som evakueringslokaler efter en ombyggnad. Evakueringslokaler kan även anordnas i f. d. Norrbackainstitutets byggnader, sedan den ortopedisk-kirurgiska klinikens verksamhet överförs till sjukhusets huvudblock.

Byggnadskommittén anser att det är nödvändigt att en del andra mindre omfattande åtgärder vidtas samtidigt för att sjukvårdsdriften skall kunna upprätthållas på ett acceptabelt sätt i övriga delar av sjukhuset. Byggnadskommittén föreslår att arbeten inom en kostnadsram av 800 000 kr. får utföras utan att regeringen lämnar särskilt projekterings- och byggnadsuppdrag för arbetena.

Byggnadskommittén får av tillgängliga medel under förevarande reservationsanslag förskottsvis disponera medel för administration m. m. Kommittén anser sig behöva disponera 5 milj. kr. för ändamålet.

Föredraganden

Jag hänvisar till vad jag tidigare har anfört om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset (KS) den 1 januari 1982 och beräknar i det följande medel för endast första hälften av budgetåret 1981/82.

Stockholms läns landstingskommun (SLL) har i remissyttrande uttalat sig för ett fullföljande av upprustningen av radiumhemmet, den andra etappen av upprustningen av kvinnokliniken och inflyttningen av ortopedisk-kirurgiska kliniken i huvudblocket m. m. Vidare bör en ny laboratoriebyggnad (L7) för klinisk kemi m. m. tidigareläggas. SLL förordar en kostnadsram om 50 milj. kr. per år för byggnadsåtgärder.

I likhet med SLL räknar jag med en byggnadsverksamhet som svarar mot 50 milj. kr. under nästa budgetår.

Regeringen har den 4 september 1980 uppdragit åt byggnadskommittén för upprustning av karolinska sjukhuset att – sedan byggnadsföretaget godkänts av SLL enligt samarbetsavtalet – anordna lokaler för endokrinologiska forskningslaboratoriet i byggnad L1 vid sjukhuset inom en kostnadsram av 5,5 milj. kr. i prisläget den 1 april 1979. Byggnadskommittén har även fått i uppdrag att uppföra en maskinhall för cyklotron m. m. inom ramen för 1,8 milj. kr. i samma prisläge.

Regeringen har tidigare lämnat projekteringsuppdrag för en första etapp av upprustning av radiumhemmets byggnad. Regeringen har emellertid den 20 september 1979 ändrat detta uppdrag och i stället uppdragit åt byggnadskommittén att projektera en fullständig om- och tillbyggnad för onkologi m. m. till huvudhandlingar.

Medel för administration och vissa utredningar m. m. bör få disponeras förskottsvis från tillgängliga medel under anslaget för att sedan slutligt redovisas i kostnaderna för de olika byggnadsåtgärderna.

Byggnadskommittén slutredovisar fyra byggnadsobjekt till en sammanlagd kostnad av 3 646 000 kr. Kommittén slutredovisar också vissa projekteringskostnader om 709 648 kr. Jag godtar slutredovisningen.

Staten skall enligt uppgörelsen om ändrat huvudmannskap för KS till SLI, betala ut behållningen vid utgången av år 1981 under detta anslag. Anslaget bör få anlitas för ändamålet.

Behållningen vid ingången av budgetåret 1981/82 beräknar jag till ca 2,5 milj. kr. Med hänsyn härtill beräknar jag medelsbehovet för första hälften av budgetåret 1981/82 till 22,5 milj. kr.

Jag förordar att medel för budgetåret 1981/82 anvisas enligt följande investeringsplan och anslagsberäkning.

Investeringsplan (1 000-tal kr.)

Byggnadsobjekt	Kostnadsram		Medelsförbrukning			Byggstart år/mån	Färdigställ. år/mån
	79-04-01	80-04-01	Faktisk	Beräknad för			
			t. o. m.	1980/81	1981/82 ¹		
1. Ej slutredovisade objekt, färdigställda före 79-07-01	88 541	90 191	75 973	9 294	1 664		
2. Post- och banklokaler m. m.	2 960	3 250	452	2 000	250	80-01	80-12
3. Behandlingsbyggnad (F1)	109 400	118 930	33 346	30 000	15 000	78-11	82-06
4. Upprustning av hissar m. m. etapp I	5 100	5 580	1 366	2 500	500	80-01	81-12
5. Reservkraftanläggning m. m.	8 900	9 340	6 380	2 000	300	79-10	80-12
6. Cyklotron för isotopdiagnostisk verksamhet	1 800	2 000	–	1 000	400	80-08	81-05
7. Endokrinologiskt forskningslaboratorium (L1)	5 500	6 100	–	500	1 500	80-10	83-01
8. Tillkommande objekt m. m.	–	– ²	–	12 400	10 150		
9. Reducering av medelsförbrukning	–	–	–	–1 693	–4 764		
Summa	222 201	235 391	117 517	58 001	25 000		

¹ Avser första hälften av budgetåret 1981/82.

² Nya kostnadsramar intill ett sammanlagt belopp av 100 milj. kr. för budgetåret 1980/81 och (förslag) 35 milj. kr. för budgetåret 1981/82 får föras upp efter beslut av regeringen. Medel är också beräknade för förskott för projektering m. m.

Anslagsberäkning (1 000-tal kr.)

Medelstillgång	Beräknad medelsförbrukning	
Behållning 1980-07-01	47 501	1980/81 58 001
Anslag för 1980/81	13 000	1981/82 25 000 ¹
Anslag för 1981/82 (förslag)	22 500	
Summa	83 001	83 001

¹ Avser första hälften av budgetåret 1981/82.

G9. Bidrag till kommunala undervisningsjukhus

1979/80	Utgift	503 346 597
1980/81	Anslag	530 000 000
1981/82	Förslag	835 000 000

Från anslaget utgår ersättning till vissa kommunala sjukvårdshuvudmän enligt avtal om läkarutbildning och forskning vid kommunala undervisningsjukhus samt enligt avtal om anordnande m. m. vid dessa sjukhus av lokaler för statlig verksamhet.

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1977/78:3, SoU 1977/78:8, rskr 1977/78:27) godkändes sammanlagt åtta avtal om läkarutbildning och forskning under åren 1977 och 1978 (LUA 77), nämligen i Stockholms län, vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala, i Linköping, i Malmö, i Lund, i Göteborg, vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg och i Umeå.

Överenskommelser har träffats om fortsatt samarbete mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän om läkarutbildning och forskning under åren 1979–1980 (prop. 1978/79:107, SoU 1978/79:34, rskr 1978/79:300 och prop. 1979/80:37, SoU 1979/80:15, rskr 1979/80:75), vilka har godkänts av regeringen den 12 juni 1980. Driftersättningsbeloppen innefattar bl. a. ersättning till Malmöhus läns landstingskommun för vissa resurser för utbildning av sjukgymnaster och logopedier.

Med Stockholms läns landstingskommun (SLI) har träffats en tilläggsöverenskommelse avseende resurser för medicinsk näringslära vid Huddinge sjukhus (HS) och logopedutbildning – f. n. till huvuddelen förlagd till HS – och vissa omdispositioner i läkarutbildningsorganisationen i Stockholm (prop. 1979/80:154, SoU 1979/80:41, rskr 1979/80:339).

Vissa överenskommelser om statlig investeringsersättning har träffats på grundval av LUA 77.

Utöver drift- och investeringsersättningar enligt LUA 77 utgår från anslaget också dels vissa ersättningar med anledning av utbildning av sjukgymnaster i Stockholm, Lund och Malmö, dels bidrag enligt avtal med Uppsala läns landstingskommun om anordnande av forskning och utbildning i geriatrik vid Kungsgårdets sjukhus i Uppsala (prop. 1966:1 bil. 10, s. 409, SU 1966:8, rskr 1966:8 och prop. 1977/78:100, SoU 1977/78:25, rskr 1977/78:188), dels bidrag till viss dispensärverksamhet vid karolinska sjukhuset (prop. 1946:101).

Från anslaget utgår även ersättningar för kostnader för byggnadsarbeten inom sådana lokaler i sjukhusbyggnader som enligt särskilda avtal upplåtits för statlig verksamhet. Detta gäller

- a) lokaler för institutionen för medicinsk teknik vid universitetet i Linköping.
- b) lokaler för statens rättskemiska laboratorium i Linköping.
- c) lokaler för statens rättsläkarstationer i Linköping, Lund, Göteborg och Umeå.

d) vissa lokaler inom mikrobiologihyggnaderna i Lund och Göteborg,
e) lokaler för odontologisk verksamhet samt för mikrobiologi och farmakologi m. m. vid universitetet i Umeå.

Från anslaget skall också betalas ifrågakommande investeringsersättningar till anordnande och utrustning av lokaler för statens rättspsykiatriska klinik i Umeå (prop. 1974:93).

Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU)

Investeringsersättningar enligt läkarutbildningsavtalen har under de senaste fem budgetåren betalats ut med sammanlagt ca 360 milj. kr. Av detta belopp avser ca 25 milj. kr. sådana lokaler i sjukhusbyggnader som upplåtits för statlig verksamhet.

Huvuddelen av lokalerna för den odontologiska utbildnings- och forskningsverksamheten vid universitetet i Umeå samt för tandvård i anslutning till denna verksamhet ligger inom området för regionsjukhuset i Umeå. De lokaler som avser barntandvård och därtill ansluten utbildning och forskning i pedodonti och ortodonti ligger dock tillsammans med vissa av landstingskommunens mottagningar för barntandvård i lokaler i Umeå centrum. Planeringen har sedan hösten 1978 inriktats på att flytta över sistnämnda verksamhet till nya lokaler inom sjukhusområdet.

En överenskommelse har träffats mellan staten och Västerbottens läns landstingskommun, som innebär att planeringen av lokaler och utrustning inriktas på att göra det möjligt att fr. o. m. höstterminen 1981 öka antalet nybörjarplatser på tandläkarlinjen från 60 till 100 per år i Umeå. Behovet av utökade lokaler skall tillgodoses inom en av landstinget planerad nybyggnad på sjukhusområdet (prop. 1979/80:148, SoU 1979/80:43, UbU 1979/80:35, rskr 1979/80:387 och 1979/80:388).

För nästa budgetår beaktar NUU medelsbehovet för bl. a. projektering och påbörjande av nämnda nybyggnad. Vidare beräknar NUU medel för bl. a. fast installerad tandvårdsutrustning till de ca 30 nya behandlingsplatser, som ställs i ordning genom pågående ombyggnad, och för utbyte av sådan utrustning inom befintliga lokaler. NUU avser att senare återkomma med närmare redovisning och bättre kostnadsunderlag.

Med beaktande även av investeringskostnaderna avseende tandläkarutbildningen i Umeå och med utgångspunkt i nuvarande kostnadsläge räknar NUU med att investeringsersättningarna kommer att uppgå till ca 90 milj. kr. under budgetåret 1981/82.

Statens förhandlingsnämnd (SFN)

SFN har underställt regeringen för prövning vad som överenskommits enligt följande sju förhandlingsprotokoll, upprättade mellan SFN och företrädare för

1–3. Malmöhus och Västerbottens läns landstingskommuner samt Göteborgs kommun angående tillägg till förhandlingsprotokoll den 6 juni 1979 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning, m. m.,

4. Malmö kommun om vissa frågor rörande en professur i långvårdsmedicin,

5. Göteborgs kommun om vissa frågor rörande en professur i långvårdsmedicin, m. m.,

6. huvudmännen för kommunala undervisningssjukhus om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning

samt – såsom en del av uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset –

7. Stockholms läns landstingskommun (SLI.) om tillägg till det under punkten 6 upptagna protokollet.

De tre första protokollen (1–3) innefattar en ändrad avtalsreglering från och med den 1 oktober 1980 för icke klinisk mikrobiologi i Lund, Umeå och Göteborg m. m. som innebär att dessa huvudmäns åtaganden enligt läkarutbildningsavtalen (LUA) att tillhandahålla vissa resurser för utbildning och forskning skall – med undantag för forskningsutrustning – gälla även dels de icke kliniska delarna av verksamheten inom bakteriologibyggnaden vid lasarettet i Lund, dels den utbildnings- och forskningsverksamhet vid lasarettet i Umeå som är knuten till professurer inom ämnesområdena mikrobiologi, medicinsk mikrobiologi, oral mikrobiologi, oral patologi, immunologi, medicinsk genetik, farmakologi och hygien, dels ock den utbildnings- och forskningsverksamhet vid universitetet i Göteborg, som är knuten till professurer inom ämnesområdena allmän bakteriologi, medicinsk mikrobiologi och oral mikrobiologi. Med anledning härav ökas driftersättningarna för år 1980 enligt LUA 77 Lund med 275 000 kr., enligt LUA 77 Umeå med 1 000 000 kr. och enligt LUA 77 Göteborg med 500 000 kr. De angivna beloppen avser ersättning enligt de nya reglerna för sista kvartalet 1980. För tiden t. o. m. utgången av september 1980 betalar staten ersättning för lokalerna enligt tidigare gällande upplåtelseavtal. Statlig investeringsersättning för byggnadsarbeten och anskaffning av utrustning av nyssnämmt slag skall utgå till sjukvårdshuvudmännen enligt gällande investeringsöverenskommelser.

Det tredje protokollet (3) innehåller också att parterna enas om avtal om logopedutbildning i Göteborg. För den grundläggande högskoleutbildningen i logopedi på logopedlinjen vid universitetet i Göteborg samt för forskning, inklusive forskarutbildning, skall kommunen tillhandahålla resurser med motsvarande tillämpning av LUA 77 Göteborg. Utöver statlig investeringsersättning enligt gällande investeringsöverenskommelse skall utgå en särskild statlig investeringsersättning med ett belopp av 600 000 kr. för anordnande av vissa lokaler för utbildningen vid Sahlgrenska sjukhuset m. m. Nämda ökning av driftersättningen för år 1980 har bestämts även med hänsyn till logopedutbildningen.

Protokollet från överläggningarna med Malmö kommun om professuren i långvårdsmedicin (4) innehåller att parterna är ense om att den av riksdagen år 1980 beslutade tjänsten som professor i långvårdsmedicin vid universitetet i Lund skall förenas med överläkartjänst inom verksamhetsområdet långvårdsmedicin vid Malmö allmänna sjukhus. Den skall knytas till långtids-sjukvårdens länsfunktion och förankras även inom primärvården. I avvaktan på att vissa lokaler kan ställas till förfogande inom området för nämnda sjukhus skall emellertid huvuddelen av den till professuren knutna sjukvårds-, utbildnings- och forskningsverksamheten förläggas till lokaler inom området för Värnhems sjukhus.

Huvuddelen av den sjukvårds-, utbildnings- och forskningsverksamhet, som är knuten till professuren i långvårdsmedicin, särskilt geriatrik, vid universitetet i Göteborg, har förlagts till området för Vasa sjukhus. Enligt protokollet från förhandlingarna med Göteborgs kommun om denna professur (5) är parterna ense om att nämnda förläggning är provisorisk i avvaktan på att lokaler för bl. a. en långvårdsmedicinsk utredningsenhet kan ställas till förfogande inom området för Sahlgrenska sjukhuset. Staten avstår också slutligt från vissa krav på återbetalning av utgiven investeringsersättning.

Protokollet från förhandlingar mellan SFN och företrädare för huvudmännen för kommunala undervisningsjukhus om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning (6) innebär att LUA 77 m. m. förlängs att gälla även under år 1981. Statlig driftersättning skall enligt protokollet utgå med sammanlagt 490 milj. kr. för år 1981 med följande fördelning.

Stockholms läns landstingskommun	113 710 000
Uppsala läns landstingskommun	3 565 000
Östergötlands läns landstingskommun	46 515 000
Malmöhus läns landstingskommun	79 480 000
Göteborgs och Bohus läns landstingskommun	2 950 000
Västerbottens läns landstingskommun	59 525 000
Malmö kommun	50 005 000
Göteborgs kommun	134 250 000

Om kostnaderna för år 1981 överstiger kostnaderna för år 1980 med mer än 7,5 %, äger huvudmännen gemensamt påyrka förhandlingar om höjning av angivna belopp.

Det av SFN med SLL upprättade protokollet om tillägg till nyssnämnda förlängningsprotokoll (7) ingår i uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset (bilaga 1.2). Enligt detta tilläggsprotokoll skall för år 1981 till SLL utgå ytterligare driftersättning med 2,5 milj. kr. till följd av bl. a. att parterna träffat överenskommelse om att SLL:s åtaganden enligt LUA 77 Stockholm skall omfatta förutom medicinsk näringslära även viss odontologisk verksamhet vid Huddinge sjukhus (IIS) enligt samma regler som tagits in i de tidigare redovisade tilläggsprotokollen för Göteborg och

Umeå beträffande mikrobiologi m. m. Vidare har beaktats vissa kostnader som föranleds av att en professur i socialmedicin placerats vid en vårdcentral i Sundbyberg.

Tilläggsprotokollet med SLL innebär därjämte bl. a. att statlig investeringsersättning för byggnads- och utrustningskostnader vid HS fr. o. m. den 1 januari 1981 skall utgå efter samma regler som gäller för andra kommunala undervisningssjukhus i landet. Såsom slutreglering skall före den 15 juni 1981 betalas ut en särskild investeringsersättning med 60 milj. kr.

Samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus i fråga om såväl investerings- som driftersättningar skall gälla också för KS fr. o. m. den 1 januari 1982. Driftersättningen till SLL efter inordnande av KS i LUA-systemet har i uppgörelsen tagits upp till 200 milj. kr. för helt år i 1981 års kostnadsläge, vilket belopp skall jämföras med ca 116 milj. kr. som enligt de tidigare redovisade protokollen (6 och 7) skall utgå till SLL för 1981. I beloppet 200 milj. kr. ingår också ersättning för åtaganden enligt LUA 77 Stockholm vad gäller vissa icke kliniska ämnesområden vid KS och i fråga om den kliniska delen av den av staten i Stockholm bedrivna sjukgymnastutbildningen. Vad som överenskommits i denna del av KS-uppgörelsen skall läggas till grund för förhandlingar mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän om vad som skall gälla enligt LUA för tiden efter den 31 december 1981.

Föredraganden

Statens förhandlingsnämnd (SFN) har lämnat över ett antal överenskommelser, som har intagits i sju protokoll. Överenskommelserna om tillägg till förhandlingsprotokollet den 6 juni 1979 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning (1-3) samt om vissa frågor om professurer i långvårdsmedicin, m. m. (4-5) utgör sådana smärre tillägg och förändringar som regeringen äger godkänna för statens räkning. Regeringen har den 15 januari 1981 godkänt tilläggen till förhandlingsprotokollet i vad avser ändrad avtalsreglering för icke klinisk mikrobiologi i Lund och Umeå m. m.

Överenskommelsen i protokollet om ytterligare förlängning av LUA 77 att gälla t. o. m. år 1981 (6) innebär att statlig driftersättning för nämnda år skall utgå till vederbörande sjukvårdshuvudmän med sammanlagt 490 milj. kr. Jag föreslår att regeringen utverkar riksdagens bemyndigande att ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av överenskommelsen.

Den med SLL träffade överenskommelsen om tillägg till nyssnämnda protokoll (7) ingår som en del i uppgörelsen om ändrat huvudmannskap för KS men hör liksom vissa andra delar av uppgörelsen anslagsmässigt hemma i detta sammanhang. Enligt tilläggsprotokollet skall för år 1981 utgå ytterligare driftersättning till SLL med 2,5 milj. kr. KS-uppgörelsen innebär vidare att driftersättningen till SLL fr. o. m. den 1 januari 1982 skall höjas med ca 84 milj. kr. för helt år. Jag räknar därför med att ytterligare 42 milj.

kr. erfordras under budgetåret 1981/82.

I prop. 1979/80:154 redovisades en överenskommelse med SLL som bl. a. innebar vissa omdispositioner i läkarutbildningsorganisationen i Stockholm. Ändringarna sammanhängde bl. a. med förändringar inom barnsjukvården som SLL planerade. Jag nämnde i samband därmed (prop. 1979/80:154 s. 6) att överläggningar pågick mellan SFN och företrädare för SLL samt att dessa överläggningar kunde komma att resultera i att parterna enades om att viss barnsjukvård tills vidare skulle föras över från KS till S:T Görans sjukhus. Jag framhöll därvid, att det ankommer på regeringen att godkänna en uppgörelse om utgångspunkterna för planeringen av barnsjukvården inom Stockholmsområdet. SFN har den 29 maj 1980 för regeringens prövning överlämnat en överenskommelse med SLL i frågan.

Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggnad (NUU) har räknat med att investeringsersättningar kommer att betalas ut med ca 90 milj. kr. under budgetåret 1981/82. Med hänsyn till bl. a. de investeringsersättningar som kan komma att utgå under andra hälften av budgetåret för investeringar vid KS beräknar jag medelsbehovet i denna del till 100 milj. kr.

Det genom KS-uppgörelsen överenskomna övergångsbidraget av 200 milj. kr. för år 1982, som skall betalas ut före den 15 juni 1982, bör utgå från detta anslag.

Som jag har anfört under anslaget G 2 bör medel, som avser bidrag för protesforskningslaboratoriet vid KS för andra hälften av budgetåret 1981/82 beräknas under detta anslag i avvaktan på resultatet av vissa överväganden beträffande bl. a. tekniska hjälpmedel.

Med hänsyn till det anförda bör anslaget för budgetåret 1981/82 tas upp med avrundat 835 milj. kr.

G16. Giftinformationscentralen

1981/82 Förslag 1 000 000 (nytt anslag)

Giftinformationscentralen vid karolinska sjukhuset (KS) svarar för rådgivning till allmänheten och till läkare i akuta förgiftningssituationer. Centralen betjänar hela landet och är tillgänglig dygnet runt. Den numerärt övervägande delen av förfrågningarna kommer från allmänheten. Tyngdpunkten i verksamheten utgörs dock av kvalificerade medicinska frågeställningar från läkare.

Vid giftinformationscentralen får två extra läkartjänster finnas inrättade. Vidare finns 7 1/2 apotekartjänster och ytterligare 3 1/2 tjänster. Direktionen för KS har bl. a. föreslagit att de två läkartjänsterna ändras till en tjänst som överläkare och en tjänst som biträdande överläkare, båda inom verksamhetsområdet anesthesiologi.

Direktionen för KS framhåller i anslagsframställningen för budgetåret 1981/82 bl. a. att centralen gör stora insatser i sjukvårdens tjänst. Enligt

direktionen synes det därför rimligt att sjukvårdshuvudmännen bidrar till att täcka kostnaderna för centralens drift. Härigenom skulle sjukvårdshuvudmännen också få ett direkt inflytande på omfånget av den service som centralen kan lämna.

Jag vill i detta sammanhang också erinra om att miljödatanämnden i betänkandet Bättre miljöinformation (SOU 1980:24) lagt fram förslag som även berör giftinformationscentralens verksamhet. Nämndens förslag har remissbehandlats och övervägs f. n. av regeringen.

Frågan om den framtida organisationen och inriktningen av giftinformationscentralens verksamhet liksom finansieringsfrågan behöver ytterligare övervägas av regeringen.

Från miljödatanämnden har medel ställts till förfogande för systemutveckling för en omläggning av giftinformationscentralens ämnes- och varuregister till ADB-media. Direktionen för KS begär nu medel för drift av systemet.

I avvaktan på resultatet av ovannämnda överväganden inom regeringen räknar jag med att verksamheten skall bedrivas på oförändrad ambitionsnivå.

För första hälften av budgetåret 1981/82 har jag beräknat medel för centralens verksamhet under anslagen till KS. Stockholms läns landstingskommuns övertagande den 1 januari 1982 av KS omfattar inte giftinformationscentralen. I avvaktan på resultatet av nämnda överväganden föreslår jag, att i statsbudgeten förs upp ett nytt anslag avseende kostnaderna för centralens verksamhet under andra hälften av nästa budgetår, för vilket jag preliminärt beräknar ett medelsbehov av en milj. kr. Jag vill härvid erinra om vad jag anfört om personal- och ekonomiadministrativ service vid min anmälan i det föregående av KS-uppgörelsen.

Jag förordar att i statsbudgeten för nästa budgetår för giftinformationscentralen förs upp ett nytt förslagsanslag med ett belopp av 1 000 000 kr.

G17. Lån till Stockholms läns landstingskommun för vissa investeringar

1981/82 Förslag 20 000 000 (nytt anslag)

Enligt uppgörelsen mellan statens förhandlingsnämnd och Stockholms läns landstingskommun (SLL) om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m. beviljar staten SLL lån om sammanlagt 100 milj. kr. för investeringar vid sjukhuset. Lånen får lyftas med 20 milj. kr. per den 15 juni ettvar av åren 1982-86. För ändamålet bör föras upp ett nytt reservationsanslag under femte huvudtiteln benämnt Lån till Stockholms läns landstingskommun för vissa investeringar.

4. Hemställan

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. anta förslaget till lag om upphävande av lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid karolinska sjukhuset,

2. bemyndiga regeringen att för statens del godkänna den mellan staten och Stockholms läns landstingskommun träffade uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset m. m., som intagits i förhandlingsprotokollet den 27 november 1980 med därtill fogade avtal och protokoll,

3. bemyndiga regeringen att i huvudsaklig överensstämmelse med vad jag har anfört iklåda staten de ekonomiska förpliktelser, som följer av en överenskommelse mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän om fortsatt samarbete under år 1981 angående läkarutbildning och forskning,

4. till *Karolinska sjukhuset: Avlöningar till läkare* för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 74 000 000 kr.,

5. godkänna den av mig beräknade driftstaten för förvaltning av fastigheter vid karolinska sjukhuset för tiden den 1 juli – den 31 december 1981,

6. till *Karolinska sjukhuset: Driftkostnader* för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 374 000 000 kr.,

7. till *Karolinska sjukhuset: Utrustning* för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 000 kr.,

8. bemyndiga regeringen att besluta om byggnadsarbeten vid karolinska sjukhuset för tiden den 1 juli – den 31 december 1981 inom de kostnadsramar, som jag har förordat.

9. till *Karolinska sjukhuset: Byggnadsinvesteringar* för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 22 500 000 kr.,

10. till *Bidrag till kommunala undervisningssjukhus* för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 835 000 000 kr.,

11. till *Giftinformationscentralen* för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kr.,

12. till *Lån till Stockholms läns landstingskommun för vissa investeringar* för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 000 kr.,

Bilaga 1.1

Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid karolinska sjukhuset

Härigenom föreskrivs att lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid karolinska sjukhuset skall upphöra att gälla vid utgången av år 1981.

Bilaga 1.2

Statens förhandlingsnämnds skrivelse den 27 november 1980 till regeringen (socialdepartementet) beträffande ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m. (1 protokoll med 7 bilagor)

Statens förhandlingsnämnd (SFN) underställer regeringen för prövning protokoll, fört vid förhandlingar den 27 november 1980 mellan SFN och företrädare för Stockholms läns landstingskommun (SLL) om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m. Till protokollet är fogat följande sju bilagor

1. avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset (bilaga 1),
2. avtal om överlåtelse av fast egendom i Solna (bilaga 2),
3. protokoll om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid karolinska sjukhuset, m. m. (bilaga 3),
4. avtal om samarbete i vissa frågor berörande karolinska sjukhuset (bilaga 4),
5. avtal om slutreglering av ekonomiska frågor avseende karolinska sjukhuset (bilaga 5),
6. avtal om vissa övergångsordningar i anledning av avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset (bilaga 6),
7. protokoll om tillägg till förhandlingsprotokoll den 21 november 1980 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning (bilaga 7).

Vad som överenskommits gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Stockholms läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Bakgrund

Kungl. Maj:t godkände år 1931 ett avtal mellan staten, å ena sidan, samt Stockholms stad och Stockholms läns landsting, å andra sidan, om samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift. Detta avtal låg till grund för de beslut som ledde till att karolinska sjukhuset (KS) uppfördes omkring år 1940. KS fungerade länge i stor utsträckning som rikssjukhus. Som exempel kan nämnas att av de 1 620 disponibla vårdplatserna vid mitten av 1950-talet var ca 45 % s. k. riksplatser. Vidare var 12 % s. k. garnisonsplatser. För patienter från Stockholms stad och län disponerades sammanlagt 702 vårdplatser, dvs. ca 43 %.

I enlighet med den av riksdagen i anledning av prop. 1960:159 (SU 189, rskr 381) beslutade regionsjukvårdsreformen har riksplatserna vid KS avvecklats. Även garnisonsplatserna har avvecklats. Numera fungerar KS i huvudsak som regionsjukhus – tillsammans med Huddinge sjukhus – för Stockholmsregionen (Stockholms och Gotlands län) och – i vad gäller vissa

specialiteter – även för Örebroregionen samt som ett av SLL:s länssjukhus.

Den redovisade utvecklingen har lett till att numera ca 90 % av antalet vård dagar och ca 97 % av antalet besök i öppen vård vid KS avser patienter från SLL.

I prop. 1960:159 uttalade dåvarande departementschefen (s. 133) att starka skäl kunde åberopas för att överväga om staten inte borde avhända sig huvudmannaskapet för KS och akademiska sjukhuset i Uppsala, bl. a. med hänsyn till de organisatoriska fördelar som kunde vara förknippade med ett enhetligt huvudmannaskap.

I prop. 1960:159 (s. 135) redovisades vidare, att frågan om riksplatsernas avveckling hade föranlett överläggningar med staden och länet om KS framtida ställning. Som resultat därav hade stadens och länets sjukvårdsförhandlingsdelegerade förklarat sig beredda att under vissa förutsättningar låta KS ingå i storstockholms sjukhusorganisation med ansvar för en del av detta områdes sjukvård. Man borde enligt departementschefen (s. 136) sikta på att riksplatserna skulle vara helt avvecklade år 1970. En omläggning av KS uppgifter i enlighet med riktlinjerna i prop. 1960:159 beräknades (jfr prop. 1961:1 bil. 13 s. 199) komma att kräva omdispositioner vid KS som bl. a. skulle innebära byggnadsåtgärder av betydande omfattning. Den första uppgiften var därvid att utarbeta en ny generalplan för KS.

Dåvarande chefen för socialdepartementet framhöll i prop. 1965:59, i vilken resultatet av generalplanarbetet redovisades, bl. a. (s. 61) att ansvaret för sjukvårdens anordnande i första hand åvilade de kommunala sjukvårdshuvudmännen. Han underströk också att principen att kostnaderna för sjukvårdens anordnande fullt ut skulle bestridas av de för denna verksamhet enligt sjukvårdslagen ansvariga huvudmännen numera var överallt godtagen. Efter att ha erinrat om att staden och landstinget enligt generalplanen i framtiden skulle disponera 1 659 av 2 077 vårdplatser vid KS framhöll han vidare bl. a., att det torde bli erforderligt med ett nytt avtal som innebar att de kommunala sjukvårdshuvudmännen skulle svara för sjukvårdskostnaderna.

Kungl. Maj:t uppdrog den 30 juni 1965 åt SFN att ta upp förhandlingar med Stockholms stad och Stockholms läns landsting om översyn av då gällande samarbetsavtal rörande KS, varvid SFN bl. a. skulle beakta vad departementschefen anfört i prop. 1965:59. Kungl. Maj:t föreskrev därvid särskilt att SFN vid uppdragets fullgörande även skulle söka klarlägga villkoren för ett eventuellt kommunalt övertagande av KS.

I avvaktan på resultatet av de överväganden som ledde till att landstinget och staden gick samman i ett storlandsting ansågs det under andra hälften av 1960-talet olämpligt att ta upp frågan om en eventuell kommunalisering till diskussion.

1931 års avtal, som ändrats och kompletterats genom senare avtal, ersattes av 1975 års samarbetsavtal (se prop. 1975:79). Detta avtal har karaktären av

ramavtal, till vilket fogas särskilda överenskommelser om SLL:s ersättningar till staten för drift- och investeringskostnaderna vid KS. Senast har överenskommelser om drift- och investeringsersättningarna för år 1980 redovisats i prop. 1979/80:154.

Inom riksdagens revisorers kansli upprättades i mars 1977 en granskningspromemoria (nr 1/1977) om KS upprustning. I promemorian föreslogs bl. a. att förutsättningarna för att överföra sjukhuset helt eller delvis till landstingskommunalt huvudmannaskap skulle utredas.

Inför förhandlingar om nya drift- och investeringsöverenskommelser för åren 1977 och 1978 förklarade företrädare för SLL, att SLL var beredd att ta upp överläggningar om att överta KS och inordna det i SLL:s sjukvårdsorganisation.

Regeringen bemyndigade den 1 september 1977 dåvarande statsrådet Troedsson att tillkalla en särskild utredare (KS-utredningen) med uppdrag att utreda huvudmannaskapet för KS och därmed sammanhängande frågor (jfr prop. 1977/78:100 bil. 8 s. 131).

I direktiven för utredningen ansåg statsrådet Troedsson, att utvecklingen medfört att de skäl som en gång fanns för att staten skulle äga och driva KS avsevärt försvagats. Han förordade därför – efter hörande av företrädare för SLL – att betingelserna för ett överförande av huvudmannaskapet för KS till SLL och därmed sammanhängande frågor skulle klarläggas.

KS-utredningen överlämnade sitt betänkande (Ds S 1979:6) till regeringen i juni 1979. Utredningen ansåg bl. a. att de sjukvårdspolitiska och sjukvårdsorganisatoriska motiven för att inlemma KS i SLL:s sjukvårdsorganisation hade förstärkts under 1960- och 1970-talen. Utredningen hade inte funnit några sakliga eller formella skäl som utgjorde hinder mot att huvudmannaskapet för KS överfördes till SLL.

Regeringen överlämnade genom beslut den 5 juli 1979 KS-utredningens betänkande jämte vissa skrivelser till SFN.

Förhandlingarna

Parterna har diskuterat även andra alternativ än ett ändrat huvudmannaskap för KS i syfte att åstadkomma en bättre samordning av vårdresurserna inom SLL:s sjukvårdsområde.

Enligt det nuvarande samarbetsavtalet lämnar SLL driftbidrag för erhållen vård med ett belopp som baseras på den genomsnittliga vårdavgiftskostnaden vid fyra av SLL:s sjukhus. SLL:s driftbidrag har endast täckt en del av statens faktiska kostnader för KS vårdåtaganden åt SLL. SFN har utgått ifrån att staten för framtiden inte kan subventionera SLL:s sjukvård på det sätt som hittills skett. En minskning av statens ekonomiska engagemang i KS leder till motsvarande ökning av SLL:s kostnader, vilket i sin tur medför krav från SLL på ökat inflytande över KS.

Mot denna bakgrund har parterna bl. a. diskuterat förutsättningarna för

ett fortsatt statligt huvudmannaskap men med ökat inflytande för SLL. Ett diskuterat alternativ innebar att SLL skulle arrendera eller hyra KS – inklusive all personal – av staten. SLL skulle således svara för sjukvården, medan staten skulle tillhandahålla lokaler och personal för verksamheten. Parterna konstaterade emellertid att ett sådant alternativ medförde en stor risk för svårigheter till följd av oklara ansvarsförhållanden samt olikheter i regelsystem och beslutsordning m. m. mellan staten och SLL. Staten skulle t. ex. ha ett arbetsgivaransvar men inte kunna påverka de anställdas arbetssituation m. m., vilket också skulle inskränka de anställdas möjligheter att påverka arbetsförhållandena.

Förhandlingsresultatet

Mot den redovisade bakgrunden har parterna funnit att den eftersträlvade samordningen liksom en ändamålsenlig utveckling av sjukvården, utbildningen och forskningen vid KS bäst främjas genom att SLL övertar huvudmannaskapet för KS. KS-utredningens material tillsammans med övrigt tillgängligt material har av parterna ansetts vara tillfyllest som underlag för förhandlingar om ett sådant övertagande.

Den nu träffade uppgörelsen innebär att SLL övertar huvudmannaskapet för KS den 1 januari 1982 på de villkor som framgår av överlämnade protokoll och avtal jämte en promemoria med vissa speciella kommentarer.

Parterna har konstaterat att riksdagen (prop. 1969:137, SU 187, rskr 421 och prop. 1978/79:100 bil. 12 s. 55, UbU 1978/79:26, rskr 1978/79:286) vid flera tillfällen slagit fast att mer speciell utbildnings- och forskningsverksamhet i stockholmsområdet skall koncentreras till KS och Huddinge sjukhus (HS).

Uppgörelsen innebär att KS bibehåller sin ställning som region- och undervisningssjukhus. SLL övertar och fullgör statens sjukvårdsåtaganden gentemot Gotlands kommun och berörda landstingskommuner inom Örebro regionsjukvårdsområde enligt nu gällande avtal om regionsjukvård m. m. vid KS. Sedan riksdagen tagit ställning till prop. 1980/81:9 om regionsjukvården, skall förhandlingar tas upp mellan berörda parter i fråga om angivna åtaganden. Patienter från sjukvårdsområden som inte omfattas av regionsjukvårdsavtalet kommer även i fortsättningen att kunna få sjukvård vid KS inom ramen för gällande utomlänsavtal.

För KS kommer fr. o. m. år 1982 att gälla samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus. KS resurser skall sålunda enligt läkarutbildningsavtal (LUA) stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet. Statens ersättning till SLL för merkostnader för läkarutbildning och forskning vid bl. a. HS, Södersjukhuset och Danderyds sjukhus uppgår för år 1981 till ca 116 milj. kr. För år 1982 då även KS omfattas av LUA, har parterna enats om en ersättning av 200 milj. kr. i 1981

års kostnadsläge.

Uppgårelsen innebär, att KS mark, byggnader och utrustning överlämnas till SLL. SFN vill i detta sammanhang erinra om att SLL till följd av tidigare träffade överenskommelser bidragit till mark-, byggnads- och utrustningskostnaderna vid KS.

Arbetsstagare inom den övertagna verksamheten skall erbjudas anställning hos SLL som vederbörande skäligen bör kunna godta. SLL blir därmed arbetsgivare för personalen vid KS på samma sätt som för personalen vid andra sjukhus inom länet.

Uppgårelsen innebär bl. a. en fullständig och slutlig reglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och SLL som grundar sig på tidigare avtal och överenskommelser rörande KS.

SLL skall under en sexårsperiod erhålla ett övergångsbidrag från staten av sammanlagt 750 milj. kr. För att underlätta en upprustning av KS – i syfte att åstadkomma bl. a. en bättre patientmiljö och en bättre arbetsmiljö för personalen – skall SLL erhålla ett investeringslån av sammanlagt 100 milj. kr. att utbetalas under en femårsperiod.

Den nu träffade uppgörelsen innebär också att samma regler för statlig investeringsersättning som gäller vid flertalet andra undervisningssjukhus införs även för KS och HS. För HS del upphör därvid en överenskommelse från år 1964 jämte ett tilläggsavtal från år 1969 om sådan ersättning att gälla. Vidare slutregleras bl. a. en tidigare överenskommelse om investeringsersättning till vissa kostnader vid Södersjukhuset.

I samband med denna slutreglering vad gäller bl. a. HS och Södersjukhuset utbetalar staten den 15 juni 1981 en särskild investeringsersättning av 60 milj. kr. till SLL.

Hemställen

SFN hemställer att regeringen godkänner vad som överenskommits i de överlämnade protokollen och avtalen samt vidtar de övriga åtgärder som kan föranledas därav.

Sedan Stockholms läns landsting godkänt vad som överenskommits i den här redovisade uppgörelsen och beslutet vunnit laga kraft, kommer SFN att anmäla detta till socialdepartementet.

*Bilaga till SFN:s skrivelse 1980-11-27***Vissa speciella kommentarer***Bilaga 1: Avtal om ändrat huvudmannaskap för KS*

Till 2 §

I avvaktan på de förhandlingar som skall tas upp sedan ställning tagits till prop. 1980/81:9 om regionsjukvården har bestämmelsen i 2 § utformats så att Stockholms läns landstingskommun (SLL) förbinder sig att fullgöra sjukvårdsåtagandena enligt 1972 års avtal om regionsjukvård m. m. Övergångsvis behålls oförändrade 7-9 §§, i vilka regionsjukvårdsnämnden behandlas.

Till 5 §

Överlåtelsen omfattar inte utrustning som tillhör annan än karolinska sjukhuset (KS) och byggnadskommittén för KS upprustning. Detta gäller exempelvis datorutrustning som tillhör statskontoret. SFN förutsätter att SLL vid behov träffar överenskommelse med statskontoret om fortsatt förhyrning eller övertagande av sådan utrustning.

I bilaga 3 finns bestämmelser om överlåtelse till SLL av sådan utrustning som SLL har att tillhandahålla för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet (KI) enligt 4 § LUA 77 och som nu tillhör exempelvis KI.

Till 6 §

Regeringen har den 20 september 1979 uppdragit åt SFN att förhandla om översyn av 1941 års överenskommelse angående Konung Gustaf V:s jubileumsklinik. Dessa förhandlingar pågår.

Till 7 §

Parterna förutsätter att KI och SLL i mån av behov träffar överenskommelse med närmare reglering av fördelningen av fonderna. Om tveksamhet skulle föreligga beträffande någon fond förutsätts att KI och SLL inhämtar yttrande från kammarkollegiet. Vidare förutsätts att KI och SLL i mån av behov ansöker om permutation.

Beträffande Stiftelsen John och Kerstin Berglunds understödsfond avses avtalet inte hindra att ett sådant särskilt organ inrättas som KS-utredningen (s. 89) föreslagit. SFN förutsätter att KI och SLL gemensamt överväger vilken lösning som kan vara ändamålsenlig.

SFN vill i sammanhanget erinra om att enligt bestämmelserna till driftstaten för KS fastighetsförvaltning får av posten Hyres- och arrendekostnader medel tas i anspråk för hyresersättning med 40 kr. per månad till var och en av sex Regnelliska stipendiater. SFN utgår från att regeringen meddelar de föreskrifter som kan behövas beträffande dessa ersättningar.

Till 8 §

SLL:s åtagande begränsas efter denna dag till arbetstagare som anställs i samråd med SLL. Parterna förutsätter därför att KS och SLL:s hälso- och sjukvårdsnämnd snarast möjligt inleder sådant samråd som avses i 8 §. Parterna har ansett det ligga i sakens natur att SLL:s åtagande inte gäller arbetstagare som den 1 januari 1982 övergår till annan anställning. exempelvis till anställning vid KI som klinisk lärare eller klinisk amanuens.

Bilaga 3: Protokoll om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid KS, m. m.

Till 3 §

I LUA 77 anges studerandeantalet inom den kliniska utbildningen på läkarlinjen. Ett årligt intag av ca 370 nybörjare motsvarar ca 360 studerande inom den kliniska utbildningen.

Till 5 §

Till följd av förhandlingsprotokollet den 6 juni 1979, som redovisats i prop. 1979/80:37, tillhandahåller sjukvårdshuvudmännen på samtliga orter, på vilka tjänster som professor i radiofysik finns, resurser enligt 4 § LUA 77 för den verksamhet som är knuten till dessa tjänster. Bestämmelserna i nämnda förhandlingsprotokoll innebar vidare bl. a. en enhetlig reglering av frågor om förening av dessa professurer med tjänster som sjukhusfysiker inom sjukvårdsorganisationen. Regeringen har den 20 november 1980 meddelat de föreskrifter om dessa tjänster som avses i protokollsanteckning 2 till 4 § 1.3 förhandlingsprotokollet den 6 juni 1980.

Genom förevarande bestämmelser blir samma regler som gäller för övriga professurer i radiofysik i landet tillämpliga även beträffande den vid KS placerade professuren.

Till 6 §

Inom KS område finns lokaler för sex professurer vid KI vilka inte är förenade med läkartjänster vid KS. Även i Göteborg och Umeå finns inom sjukhusbyggnader lokaler för utbildnings- och forskningsverksamhet som är knuten till professurer utan sådan tjänsteförening. Denna verksamhet har tidigare inte omfattats av reglerna i LUA. Lokalerna har i stället upplåtits till staten enligt särskilda upplåtelseavtal.

Med skrivelse den 23 september 1980 har SFN underställt regeringen uppgörelser med sjukvårdshuvudmännen i Göteborg och Umeå som innebär att fr. o. m. den 1 oktober 1980 dessa huvudmäns åtagande enligt 4 § LUA 77 att tillhandahålla vissa resurser för utbildningen och forskningen gäller även ovannämnda verksamhet. Beträffande utrustning innehåller dessa uppgörelser dock – bl. a. mot bakgrund av synpunkter från berörda universitet – vissa

undantag utöver vad som följer av 4 § LUA. Dessa undantag innebär i första hand att sjukvårdshuvudmännen inte övertar något ansvar för egentlig forskningsutrustning. En närmare redovisning för dessa uppgörelser har SFN lämnat i nyssnämnda skrivelse.

Bestämmelserna i 6 § överensstämmer med ovannämnda uppgörelser avseende Göteborg och Umeå.

Vid flera undervisningssjukhus har lokalerna för icke-patientbunden forskning sammanförts till en för hela sjukhuset gemensam enhet. Ett exempel härpå är forskningscentrum i F-huset vid Huddinge sjukhus (HS). Vid KS är lokalerna för icke-patientbunden forskning emellertid splittrade på flera enheter. Främst lokalerna för Konung Gustaf V:s forskningsinstitut och institutionen för experimentell kirurgi samt en del av lokalerna i byggnad L5 kan dock tillsammans ses som en resurs med en funktion motsvarande forskningscentrum vid HS. Även lokalerna för några av de sex angivna professurerna utgör en resurs för den kliniska forskning som omfattas av LUA-reglerna. Mot denna bakgrund finns det anledning att påpeka att ovannämnda undantag från reglerna i 4 § LUA beträffande utrustning inte gäller nyssnämnda kliniska forskning utan endast den verksamhet som är direkt knuten till de sex angivna professurerna.

Till 7 §

I motsats till vad som gäller på övriga orter är staten huvudman för sjukgymnastutbildningen i Lund och Stockholm. Den träffade överenskommelsen ansluter i sak till vad som gäller i Lund (jfr prop. 1979/80:37). Bestämmelserna gäller den kliniska delen av utbildningen. Beträffande villkoren för anordnande och upplåtelse av lokaler inom f. d. Norrbackainstitutets byggnad för enheten för sjukgymnastutbildning kommer parterna enligt 5 § i bilaga 4 att fortsätta förhandlingarna.

Bilaga 4: Avtal om samarbete i vissa frågor berörande KS

Som framgår av avtalet har parterna enats om att de verksamheter inom KS område som inte övertas av SLL tills vidare skall få disponera nuvarande lokaler och att ersättning härför t. o. m. utgången av år 1984 skall erläggas till SLL enligt de principer som KS hittills tillämpat. Som vidare framgår av 5 § skall parterna fortsätta förhandlingarna om bl. a. vad som skall gälla efter utgången av år 1984 beträffande dessa lokalupplåtelse.

Bilaga 5: Avtal om slutreglering av ekonomiska frågor avseende KS

Som framgår av avtalet har parterna eftersträvat en uppgörelse som så långt möjligt reducerar exempelvis de ekonomiadministrativa bestyren i samband med huvudmannaskapsskiftet. Vid kommande förhandlingar enligt 7 § i bilaga 6 kan parterna i mån av behov komma överens om ytterligare

åtgärder i samma syfte. Parterna är ense om att personal vid KS även efter övergången till anställning vid SLL skall slutföra uppgifter av exempelvis ekonomi- och personaladministrativ art som avser tiden före huvudmannaskapsskiftet. Vidare förutsätts att bl. a. revisionskontorets personal även under en övergångsperiod efter den 31 december 1981 skall få disponera behövliga lokaler m. m. vid KS.

Bilaga 6: Avtal om vissa övergångsanordningar i anledning av avtal om ändrat huvudmannaskap för KS

För att övergången skall kunna ske smidigt måste ett stort antal detaljfrågor regleras. Parterna har emellertid bedömt att det ligger inom ramen för KS och SLL:s hälso- och sjukvårdsnämnds befogenheter att komma överens om huvuddelen av dessa frågor. I mån av behov kan sådana frågor också tas upp vid de fortsatta förhandlingar som avses i 7 §.

SLL:s arbete med budgeten för år 1982 börjar inom kort. Parterna har förutsatt att KS – bl. a. mot bakgrund av bestämmelserna i 9 § samarbetsavtalet – kommer att i behövlig omfattning medverka i detta arbete utan att detta uttryckligen anges i nu förevarande avtal.

Bestämmelserna skall ses mot den bakgrund som redovisats ovan och mot bakgrund av den ekonomiska reglering beträffande utgifterna under första hälften av budgetåret 1981/82 som framgår av bilaga 5.

Bestämmelserna i 1 § första stycket förutsätts träda i kraft så snart godkännande som avses i 3 § protokollet föreligger. Vissa av bestämmelserna i övrigt är av sådan karaktär att KS äger tillämpa dem dessförinnan utan särskild föreskrift av regeringen. Beträffande 5 § gäller detsamma för KI:s och arbetarskyddsstyrelsens del.

Bilaga 7: Protokoll om tillägg till förhandlingsprotokoll den 21 november 1980 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning

Till 1 §

I förhandlingsprotokollet den 21 november 1980 mellan SFN och företrädare för huvudmännen för kommunala undervisningssjukhus har LUA 77 och de överenskommelser som finns upptagna i bilaga 1 till protokollet förlängts till och med utgången av år 1981.

Till 2 §

Bestämmelsen innebär att samma regler om statlig investeringsersättning som gäller vid flertalet övriga undervisningssjukhus i landet fr. o. m. den 1 januari 1981 också blir tillämpliga vid HS med den övergångsanordning som framgår av sista meningen. Äldre regler enligt en överenskommelse från 1964 med ett 1969 träffat tilläggsavtal upphör därvid att gälla.

Till 3 §

Överenskommelse om placering vid HS av KI:s professur i medicinsk näringslära träffades i 2 § förhandlingsprotokoll den 6 juni 1979. Den begränsning av SLL:s åtaganden beträffande utrustning som då gjordes har nu ersatts med de regler som numera införts i flera överenskommelser. Dessa regler har kommenterats ovan vid behandlingen av 6 § i bilaga 3. De uppgörrelser avseende Göteborg och Umeå som därvid nämns omfattar även oral mikrobiologi i Göteborg och Umeå samt oral patologi i Umeå. Samma regler kommer enligt föreliggande protokoll att fr. o. m. den 1 januari 1981 gälla för oral mikrobiologi och oral patologi i Stockholm. Dessa regler skall också gälla den odontologiska utbildnings- och forskningsverksamhet i övrigt som anordnats i F-huset vid HS enligt det ovannämnda tilläggsavtalet från år 1969.

Till 4 §

Bestämmelsen innebär oförändrade åtaganden från SLL:s sida vad gäller tillhandahållande av tjänster och nyttigheter till det statliga T-huset. Genom att upphäva nuvarande detaljerade ersättningsregler i 6 § och i stället beakta ersättningen för nämnda tjänster och nyttigheter vid fastställande av driftersättningen enligt 5 § uppnås emellertid administrativa förenklingar.

Till 5 §

Förhandlingsprotokollet den 20 januari 1978 innebar en principöverenskommelse om placering av en professur i socialmedicin vid KI, som tidigare varit förenad med överläkartjänst vid KS, vid en planerad vårdcentral i kvarteret Kronan i Sundbyberg (jfr prop. 1977/78:177). Lokalerna för vårdcentralen och den till professuren knutna utbildnings- och forskningsverksamheten har numera tagits i bruk.

Vid fastställande av det driftersättningsbelopp som avses i 7 § har beaktats den i 3 § nyssnämnda förhandlingsprotokoll avsedda ersättningen till SLL för andel i hyreskostnaderna för vårdcentralen, inklusive en föreläsningssal. Vid fastställande av den särskilda investeringsersättningen i 7 § har vidare beaktats den ersättning för förstagångsutrustning som avses i samma paragraf.

Protokoll, fört vid förhandlingar den 27 november 1980 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för Stockholms läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Närvarande: Statens förhandlingsnämnd (SFN) Överdirektören Svante Englund, Expeditionschefen Bengt Söderqvist, Departementsrådet Karl-Erik Strand, Kanslirådet Willi Barenthin, Departementssekreteraren Bo Stenfors, Departementssekreteraren Gert Jönsson, Byråchefen Alf Nygren, Byråchefen Sture Jansson, Avdelningsdirektören Ingvar Löfstrand
Stockholms läns landstingskommun (SLL) Landstingsrådet Nils Hallerby, Landstingsrådet Stig Rindborg, Landstingsrådet Knut Nilsson, Förhandlingsdirektören Nils Bergkvist, Kanslichefen Ulf Lagerström, Finanssekreteraren Lennart Nyström, Finansdirektören Ivar Skilje

Det antecknas att KS-utredningen i sitt betänkande (Ds S 1979:6) Betingelser för överförande av huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset till Stockholms läns landstingskommun

dels erinrat om att dåvarande departementschefen i 1960 års regionsjukvårdsproposition (prop. 1960:159) uttalade, att starka skäl kunde åberopas för att överväga om staten inte borde avhända sig huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS), bl. a. med hänsyn till de organisatoriska fördelar som skulle vara förknippade med ett enhetligt huvudmannaskap för sjukvården,

dels sammanfattningsvis ansett att de sjukvårdspolitiska och sjukvårdsorganisatoriska motiven för att inlemma KS i SLL:s sjukvårdsorganisation har förstärkts under 1960- och 1970-talen,

dels inte funnit några sakliga eller formella skäl som utgör hinder mot att huvudmannaskapet för KS överförs till SLL.

Vidare antecknas att regeringen den 5 juli 1979 beslutat överlämna KS-utredningens betänkande jämte vissa skrivelser till SFN.

1 §

Parterna, som diskuterat även andra alternativ än ett ändrat huvudmannaskap för KS i syfte att åstadkomma en bättre samordning av vårdresurserna inom SLL:s sjukvårdsområde, är ense om att

1. den eftersträfvade samordningen liksom en ändamålsenlig utveckling av sjukvården, utbildningen och forskningen vid KS bäst främjas genom att SLL övertar huvudmannaskapet för KS,
2. KS-utredningens material varit tillfyllest som underlag för förhandlingar om huvudmannaskapet för KS,
3. huvudmannaskapsförändringen skall ske den 1 januari 1982,
4. KS skall bibehålla sin ställning som region- och undervisningssjukhus,
5. KS resurser enligt läkarutbildningsavtal även i fortsättningen skall stå till

förfogande för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet,
6. de principer som enligt bl. a. sjukvårdslagstiftningen och läkarutbildningsavtalen gäller eller kommer att gälla för övriga kommunala undervisningssjukhus skall gälla också för KS.

Parterna konstaterar att

1. riksdagen år 1969 slagit fast att mer speciell utbildnings- och forskningsverksamhet i stockholmsområdet skall koncentreras till KS och Huddinge sjukhus samt att riksdagen år 1979 bekräftat denna princip,
2. läkarutbildningsavtalen – i syfte att främja samordningen av sjukvård, utbildning och forskning – innehåller bestämmelser om bl. a. ömsesidigt hörande och ömsesidig närvarorätt i beslutande organ i frågor av gemensamt intresse.

2 §

Parterna enas om att träffa följande avtal och överenskommelser

1. avtal om ändrat huvudmannskap för karolinska sjukhuset (bilaga 1),
2. avtal om överlåtelse av fast egendom i Solna (bilaga 2),
3. protokoll om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid karolinska sjukhuset, m. m. (bilaga 3),
4. avtal om samarbete i vissa frågor berörande karolinska sjukhuset (bilaga 4),
5. avtal om slutreglering av ekonomiska frågor avseende karolinska sjukhuset (bilaga 5),
6. avtal om vissa övergångsordningar i anledning av avtal om ändrat huvudmannskap för karolinska sjukhuset (bilaga 6),
7. protokoll om tillägg till förhandlingsprotokoll den 21 november 1980 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning (bilaga 7).

3 §

Vad som överenskommit i detta protokoll samt i bilagda avtal och protokoll gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Stockholms läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

För Stockholms läns
landstingskommun

Svante Englund
Ingvar Löfstrand

Nils Hallerby
N. Bergkvist

*Bilaga 1**Avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset***Avtal**

mellan svenska staten och Stockholms läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset.

1 §

Stockholms läns landstingskommun (SLL) övertar från staten den 1 januari 1982 huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS) och den verksamhet som nu ankommer på byggnadskommittén för karolinska sjukhusets upprustning (byggnadskommittén).

Övertagandet omfattar inte giftinformationscentralen, revisionskontoret och protesforskningslaboratoriet vid KS. Avtalet gäller således inte dessa enheter.

Vad nedan sägs gäller från och med den 1 januari 1982 om inte annat anges.

2 §

SLL förbinder sig att – om inte annat avtalas – fullgöra sjukvårdsåtagandena enligt 1972 års avtal om regionsjukvård m. m. vid KS med senare träffade ändrings- och tilläggsavtal mot ersättning enligt dessa avtal.

Anmärkning

Sedan ställning tagits till prop. 1980/81:9 om regionsjukvården, skall förhandlingar tas upp mellan berörda parter i fråga om angivna åtaganden.

3 §

Staten förbinder sig att till SLL med tillträde den 1 januari 1982 överlåta fastigheten Tomtebodan 1 i Solna utan vederlag för mark, byggnader och utrustning.

Staten skall vidare medverka till att SLL utan vederlag till staten får överta de lägenheter som KS disponerar med bostadsrätt eller hyresrätt.

SLL förbinder sig att vid förvaltningen av KS personalbostäder inom och utom sjukhusområdet – om inte annat avtalas – till och med utgången av år 1984 iaktta de principer som KS hittills tillämpat.

Anmärkning

Parterna avser att snarast upprätta särskild överlåtelsehandling rörande fastigheten Tomtebodan 1.

4 §

Staten upplåter till SLL på de villkor som anges i Kungl. Maj:ts beslut den 5 oktober 1934 – intill dess annat avtalas – de markområden som avses i beslutet, nämligen dels cirka 200 m² av stadsägan 52 i Solna, dels cirka 6 450 m² av fastigheten Norrmalm 5:1 i Stockholm.

Anmärkning

SLL inträder till följd av detta avtal i KS rättigheter och skyldigheter enligt ett arrendekontrakt med statens järnvägar, daterat den 15 augusti 1968, avseende ett markområde om cirka 300 m² i direkt anslutning till de upplåtna områdena.

5 §

Staten överlåter – med nedan angivna undantag – på SLL alla till KS och byggnadskommittén hörande, vid övertagandet befintliga inventarier och annan utrustning samt drifförnödenheter för den övertagna verksamheten.

Sådan KS tillhörig utrustning för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet (KI) som inte omfattas av SLL:s åtaganden enligt läkarutbildningsavtal inbegrips inte i överlåtelsen. Denna utrustning skall överlämnas till KI.

Alla till KS och byggnadskommittén hörande, vid övertagandet befintliga konstverk inom lokalerna för den övertagna verksamheten behålls av staten men deponeras tills vidare – intill dess annat avtalas – hos SLL för prydande av dessa lokaler. Detta gäller även konstverk som inköpts av statens konstråd.

6 §

SLL inträder i statens rättigheter och skyldigheter enligt de avtal (motsvarande) som efter utgången av år 1981 gäller för den övertagna verksamheten.

Vad som sägs i första stycket skall inte gälla

1. avtal som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare,
2. det i 2 § angivna avtalet (regionsjukvårdsavtalet),
3. avtalet den 31 mars 1977 mellan staten, Landstingens Inköpscentral och aktieägarna i Een-Holmgren Ortopediska AB i Uppsala (bolaget) om förvärv av aktier i bolaget och det samma dag träffade konsortialavtalet mellan dessa tre parter samt avtalet mellan staten och bolaget den 24 november 1980 om bolagets övertagande från och med den 1 juli 1981 av verksamheten vid protesforskningslaboratoriet vid KS,
4. överenskommelsen den 28 juni 1941 mellan, å ena sidan, Kungl. Maj:t och Kronan, samt, å andra sidan, styrelserna för Konung Gustaf V:s jubileumsfond och Cancerföreningen i Stockholm angående Konung Gustaf V:s jubileumsklinik vid karolinska sjukhuset.

Staten skall verka för att SLL får inträda i statens rättigheter och skyldigheter enligt de bestämmelser som framgår av bilaga till nyssnämnda överenskommelse.

Anmärkning

Bestämmelsen i första stycket innebär bl. a. att SLL i vad avser arbetstagare som till följd av detta avtal den 1 januari 1982 erhåller anställning hos SLL inträder i statens rättigheter och skyldigheter enligt avtalet angående överflyttning till KS av vid sjukhuset Eira i Stockholm anställd personal (godkänt av Kungl. Maj:t den 17 mars 1944 och av SLL den 9 september 1942).

7 §

Under förutsättning att permutation vid behov därav medges skall förvaltningen av f. d. serafimerlasarettets och KS donationsfonder övertas av SLL i den mån de tillkommit i syfte att främja den sjukvårdande verksamheten eller patienternas eller personalens intressen.

Anmärkning

Förslag om fondernas fördelning på olika ändamål har lagts fram av KS-utredningen (Ds S 1979:6) och Sista Serafenutredningen (Ds U 1980:8).

Förvaltningen av de fonder som har till ändamål att främja forskningen eller annat vetenskapligt ändamål skall – om inte annat senare beslutas – övertas av KI.

8 §

Arbetstagare, som är anställd inom den övertagna verksamheten denna dag och alltjämt är det den 31 december 1981, skall erbjudas anställning från och med den 1 januari 1982 hos SLL som vederbörande skäligen bör kunna godta. Detsamma skall gälla den som i samråd med SLL anställs efter det att detta avtal träffats.

SLL:s åtagande enligt första stycket avser dock inte arbetstagare vars anställning enligt vad som gäller denna dag skall upphöra den 31 december 1981 eller tidigare.

För arbetstagare som enligt första stycket övergår till anställning hos SLL svarar staten för de framtida tjänstepensionskostnader som motsvarar tjänstetid hos staten före övergången under förutsättning att arbetstagaren fram till pensionstillfället varit fortlöpande anställd hos SLL.

Anmärkning

Vissa bestämmelser om sådant samråd som avses i första stycket finns i avtal denna dag om vissa övergångsanordningar i anledning av detta avtal.

9 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 27 november 1980

För svenska staten

Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund

Ingvar Löfstrand

För Stockholms läns

landstingskommun

Nils Hallerby

N. Bergkvist

Avtal om överlåtelse av fast egendom i Solna

Överlåtare Svenska staten, företrädd av statens förhandlingsnämnd

Mottagare Stockholms läns landstingskommun

Fastighet Stadsägorna 1537 och 1538 i Solna

Vederlag Utan vederlag

1 §

Staten överlåter på Stockholms läns landstingskommun (SLL) utan vederlag stadsägorna 1537 och 1538 i Solna (karolinska sjukhuset) med tillträde den 1 januari 1982.

Överlåtelsen sker i övrigt enligt nedan angivna bestämmelser.

2 §

I överlåtelsen ingår inte byggnaderna på de delar av stadsägan 1538 som för närvarande är upplåtna till Solnadals-Wårdshus AB och till A Kämpes gravvårdsstenhuggeri. Dessa byggnader är i enskild ägo.

3 §

SLL förklarar sig härmed godta egendomen i det skick den befinnas på tillträdesdagen och avstår från alla anspråk mot staten på grund av eventuella fel eller brister i densamma.

4 §

Egendomen överlåts fri från inteckningar och andra inskrivningar.

Anmärkningar

1. Av stadsägan 1537 har ett område om ca 4 700 m² upplåtits med vägrätt (Uppsalavägen m. m.).
2. Karolinska vägen, belägen på stadsägan 1538, är allmän väg.

5 §

Staten fritas från skadestånd på grund av bristande hemul eller annat lagfartshinder.

6 §

SLL svarar för att SLL med hänsyn till gällande planer samt planbeslut som kan fattas av myndigheter får den rådighet över egendomen som förutsatts vid övertagandet.

7 §

SLL medger för sin del staten rätt att för all framtid bibehålla befintlig gångbro över Solnavägen samt gångvägen mellan brons östra fäste och Solnavägen.

SLL medger att staten såsom ägare till stadsägan 1539 i Solna låter inskriva den i första stycket angivna rättigheten såsom servitut i stadsägan 1538.

Staten svarar för skötsel och underhåll av bron och gångvägen om inte annat senare avtalas.

Anmärkning

I avtal den 26 juni och den 31 juli 1972 mellan Solna kommun och byggnadsstyrelsen har Solna kommun medgett byggnadsstyrelsen såsom ägare av stadsägan 1539 i Solna rätt att anlägga och för all framtid bibehålla gångbron över kommunens fastighet stadsägan 1539 A på vissa i avtalet angivna villkor.

8 §

Innehavare av ledning, transformator m. m., som med vederbörligt tillstånd dragits över eller uppförts på egendomen, äger behålla och nyttja sådan anordning utan rätt för SLL till annan ersättning än den gottgörelse för skada till följd av haveri, tillsyn, underhåll, reparation, ombyggnad eller flyttning varom överenskommelse kan träffas med innehavaren.

9 §

SLL skall vara befriad från skyldighet att erlägga stämpelskatt.

10 §

Senast på tillträdesdagen överlämnar staten till SLL kartor, relationsritningar och andra handlingar angående egendomen, som staten förfogar över och som är av betydelse för SLL som ägare av densamma.

11 §

SLL förbinder sig att utan vederlag avstå från de delar av egendomen som kan komma att krävas för utbyggnad av den s. k. Norra Länken med anslutningsvägar.

Anmärkning

Genom åtagandet i denna paragraf har SLL ej avhänt sig möjligheten att i övrigt begära ersättning i samband med tillkomsten av Norra Länken.

12 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 27 november 1980

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

För Stockholms läns
landstingskommun

Svante Englund

Nils Hallerby

Ingvar Löfstrand

N. Bergkvist

Bilaga 3

Protokoll, fört vid förhandlingar den 27 november 1980 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för Stockholms läns landstingskommun om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid karolinska sjukhuset, m. m.

Närvarande: Statens förhandlingsnämnd Överdirektören Svante Englund, Expeditionschefen Bengt Söderqvist, Departementsrådet Karl-Erik Strand, Kanslirådet Willi Barenthin, Departementssekreteraren Bo Stenfors, Departementssekreteraren Gert Jönsson, Byråchefen Alf Nygren, Byråchefen Sture Jansson, Avdelningsdirektören Ingvar Löfstrand.
Stockholms läns landstingskommun (SLL) Landstingsrådet Nils Hallerby, Landstingsrådet Stig Rindborg, Landstingsrådet Knut Nilsson, Förhandlingsdirektören Nils Bergkvist, Kanslichefen Ulf Lagerström, Finanssekreteraren Lennart Nyström, Finansdirektören Ivar Skilje.

Det antecknas

att staten och SLL enligt protokoll denna dag enats om att SLL den 1 januari 1982 övertar huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS),

att mellan staten och huvudmännen för de kommunala undervisningssjukhusen pågår förhandlingar om vad som skall gälla för samarbetet i fråga om läkarutbildning och forskning efter det att nuvarande läkarutbildningsavtal av den 2 maj 1977 (LUA 77) löpt ut den 31 december 1981 (LUA 77 har med vissa ändringar och tillägg genom överenskommelser i förhandlingsprotokoll den 12 december 1978, den 6 juni 1979 och den 21 november 1980 förlängts att gälla till och med år 1981).

att parterna denna dag överenskommit om tillägg till nyssnämnda förhandlingsprotokoll den 21 november 1980 såvitt avser SLL.

1 §

Parterna enas om att förhandlingarna om LUA-samarbetet från och med den 1 januari 1982 skall föras bl. a. på grundval av vad parterna enligt följande paragrafer nu överenskommit beträffande tillägg och ändringar jämfört med LUA 77 Stockholm.

2 §

Förteckningen över upplåtta enheter inom SLL:s sjukvårdsområde skall ha det ändrade utseende som framgår av bilaga 3:1 (jfr anmärkning till 1 § 2. LUA 77 Stockholm och bilaga 2 till protokollet den 6 december 1979).

3 §

Avtalet skall utgå från ett årligt intag av cirka 370 studerande på läkarlinjen.

4 §

Vissa läkartjänster vid KS skall omvandlas till tjänster vid karolinska institutet (KI) som klinisk lärare eller klinisk amanuens i samband med att reglerna beträffande läkare vid kommunala undervisningssjukhus kommer att gälla även för KS.

Anmärkningar

1. Staten kommer att vid huvudmannaskapsförändringen tillföra KI ett belopp – räknat för helt år – av 15,4 miljoner kronor i 1981 års kostnadsläge för timarvoderad undervisning m. m. samt för avlöning av ca 40 kliniska lärare och ca 40 kliniska amanuenser.

2. Staten kommer att tillföra KI ett belopp av två miljoner kronor i 1981 års kostnadsläge för övertagande den 1 juli 1981 från KS av personal m. m. vid kvinnoklinikens forskningslaboratorium.

5 §

Samarbetet enligt LUA 77 skall omfatta även den till professuren i radiofysik vid KI knutna utbildnings- och forskningsverksamheten. Beträffande denna tjänst skall vidare gälla vad som sägs i 4 § 1.3 förhandlingsprotokollet den 6 juni 1979 samt 1–3 tillhörande protokollsanteckning.

6 §

Samarbetet enligt LUA 77 skall, i den mån inte annat framgår av det följande eller eljest, på de villkor som gäller för upplåten enhet omfatta även den till professurer inom följande ämnesområden vid KI knutna utbildnings- och forskningsverksamheten med lokaler inom KS byggnader, nämligen experimentell alkohol- och narkotikaforskning, experimentell endokrinologi, experimentell kirurgi, medicinsk radiobiologi, medicinsk teknik och epidemiologi, särskilt cancertepidemiologi.

I fråga om SLL:s skyldighet att tillhandahålla resurser enligt 4 § LUA 77 skall – utöver de undantag som där anges – gälla att staten ensam står för all sådan utrustning för ifrågavarande verksamhet som markerats med "U" under övergrupperna 4–5 och 8 i Spri råd 6.15 (utgåva 3, april 1979).

SLL skall samråda med nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU), innan mer omfattande omdisposition av lokalerna för verksamheten företas.

Statlig investeringsersättning till SLL för byggnadsarbeten och för sådan utrustningsanskaffning för verksamheten som faller på SLL skall utgå enligt de regler som avses i 9 § nedan. SLL äger dock ta upp förhandlingar om annan kostnadsfördelning, om mer omfattande ombyggnad av lokaler för verksamheten blir aktuell.

Anmärkningar

1. Parterna förutsätter att verksamheten i huvudsak bibehåller sin nuvarande omfattning.
2. Det avtal som avses i Kungl. Maj:ts beslut den 1 mars 1963 angående medgivande för direktionen för KS och byggnadsstyrelsen att provisoriskt ta i anspråk vissa lokaler för en institution för medicinsk teknik m. m. skall upphöra att gälla senast vid utgången av år 1981.

7 §

1. SLL tillhandahåller resurser för den kliniska delen av sjukgymnastutbildningen vid KI samt för forskning, inklusive forskarutbildning, med motsvarande tillämpning av LUA 77. Utöver de undantag som framgår av 4 § LUA 77 skall gälla att staten ensam står kostnaden för mer speciell undervisningsutrustning.

SLL:s åtaganden innefattar ansvar gentemot staten för att hos SLL anställda läkare och sjukgymnaster i erforderlig omfattning står till förfogande för handledning av de studerande samt medgivande att sådana läkare och sjukgymnaster får anlitas för undervisning av de studerande.

2. Antalet studerande som intas med praktisk utbildning förlagd till enheter inom SLL:s sjukvårdsområde får inte utan SLL:s medgivande överstiga 160 per år. Fördelningen av studerande på sjukvårdsenheter, kliniker och avdelningar skall ske i samråd mellan KI och SLL.

Anmärkningar

1. Staten avser att öka intaget till sjukgymnastutbildningen i Stockholm från cirka 100 till cirka 160 studerande per år.
2. SLL:s åtaganden enligt denna paragraf, bl. a. läkares och sjukgymnasters medverkan med handledning, har beaktats vid beräkning av driftersättning enligt 8 § detta protokoll.
Vid beräkning av de resurser som avses i anmärkning 1 till 4 § ovan har beaktats även sjukgymnastutbildningens behov.
3. Vad här överenskommits innebär inte ändring av kostnadsansvaret för undervisningsarvoden och andra förmåner för berörd personal.

8 §

Till följd av vad här överenskommits skall som utgångspunkt för förhandlingarna om statlig driftersättning enligt LUA till SLL för år 1982 läggas ett för hela SLL:s sjukvårdsområde beräknat sammanlagt belopp i 1981 års kostnadsläge av 200 miljoner kronor.

Bestämmelsen i 2 § 4. det inledningsvis nämnda förhandlingsprotokollet den 21 november 1980 är tillämplig på det angivna driftersättningsbeloppet.

9 §

Parterna är ense om att de regler om statlig investeringsersättning som kan komma att gälla inom LUA-systemet efter utgången av år 1981 skall gälla även om- och tillbyggnad vid KS som påbörjas efter denna tidpunkt samt de planerade nybyggnaderna L6 och L7 vid KS ävensom den utrustning som anskaffas till KS efter utgången av år 1981.

De i första stycket angivna reglerna skall också gälla sådana byggnadsobjekt vid KS som efter godkännande av SLL påbörjats före utgången av år 1981 samt utrustning som då beställts men inte slutligt betalats.

Bestämmelserna i 7. överenskommelsen nr 1 om statlig investeringsersättning enligt 5 § 1. LUA 77 Stockholm om samråd med och godkännande av NUU skall tillämpas av SLL. direktionen och byggnadskommittén även före utgången av år 1981 vad gäller byggnadsarbeten och utrustningsanskaffningar som avses i första och andra styckena.

Statlig investeringsersättning skall inte utgå för kostnader som täcks med anlitande av de medel för byggnadsinvesteringar och för utrustning som betalas ut till SLL enligt avtal denna dag om slutreglering av ekonomiska frågor i samband med ändrat huvudmannaskap för KS.

10 §

Staten skall till SLL överlåta sådan staten tillhörig utrustning vid KS som SLL har att tillhandahålla för utbildningen och forskningen vid KI enligt 4 § LUA 77 jämförd med vad ovan överenskommit.

All övrig staten tillhörig, för ifrågakommande utbildning och forskning avsedd utrustning skall vara kvar i statens ägo.

Anmärkning

Denna bestämmelse avser överlåtelse av utrustning som tillhör exempelvis KI. Beträffande överlåtelse av den till KS och byggnadskommittén hörande utrustningen finns bestämmelser i avtal denna dag om ändrat huvudmannaskap för KS.

11 §

Utöver den rätt som enligt nuvarande LUA 77 Stockholm tillkommer KI att utse högst två representanter att närvara vid sammanträden med SLL:s hälso- och sjukvårdsnämnd skall KI – i likhet med vad som gäller på övriga utbildningsorter – erhålla motsvarande närvarorätt i direktion (motsvarande), under vilken upplåten enhet lyder.

12 §

Vad som överenskommit enligt detta protokoll gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Vid protokollet

Sture Jansson

Justeras

Svante Englund

Nils Hallerby

Bilaga 3:1

Förteckning över sjukvårdsenheter inom Stockholms läns landstingskommuns sjukvårdsområde som enligt den 27 november 1980 föreliggande beslut och planer skall vara upplåtna för läkarutbildning, och i vissa fall, för forskning (F)

- 1 Karolinska sjukhuset (F)
- 2 Huddinge sjukhus (F)
- 3 Roslagstulls sjukhus
- 3.1 Infektionskliniker (F)
- 3.2 Avdelningen för klinisk bakteriologi (F, så länge professuren i klinisk bakteriologi uppehålls av nuvarande innehavare)
- 4 S:t Görans sjukhus
- 4.1 Barnanestesiavdelningen (F)
- 4.2 Barnmedicinska kliniken (F)
- 4.3 Barnkirurgiska kliniken (F)
- 4.4 Barnröntgenavdelningen (F)
- 4.5 Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken (F)
- 4.6 Psykiatriska kliniken (F)
- 4.7 Patologiavdelningen (F fr. o. m. tidpunkten för eventuell överflyttning från KS av professuren i pediatrik patologi)
- 5 Sabbatsbergs sjukhus
- 5.1 Patologiavdelningen (för obduktionsundervisning)
- 6 S:t Eriks sjukhus
- 6.1 Medicinska kliniken
- 6.2 Kirurgiska kliniken
- 6.3 Anestesiavdelningen
- 6.4 Patologiavdelningen
- 6.5 Röntgenavdelningen
- 6.6 Avdelningen för klinisk fysiologi
- 6.7 Avdelningen för klinisk kemi
- 7 Danderyds sjukhus
- 7.1 Medicinska kliniken
- 7.2 Infektionskliniken
- 7.3 Reumatologiska kliniken
- 7.4 Barnmedicinska kliniken
- 7.5 Långvårdsmedicinska kliniken
- 7.6 Kirurgiska kliniken
- 7.7 Kliniken för ortopedisk kirurgi
- 7.8 Kliniken för urologisk kirurgi

- 7.9 Anestesiavdelningen
- 7.10 Kvinnokliniken
- 7.11 Kliniken för medicinsk rehabilitering
- 7.12 Patologiavdelningen
- 7.13 Röntgenavdelningen
- 7.14 Onkologiska kliniken
- 7.15 Avdelningen för klinisk fysiologi
- 7.16 Avdelningen för klinisk kemi
- 7.17 Psykiatriska kliniken

- 8 Södersjukhuset
- 8.1 Medicinska klinikerna I-IV
- 8.2 Barnmedicinska kliniken (Sachsska barnsjukhuset)
- 8.3 Hudkliniken
- 8.4 Neurologiska kliniken
- 8.5 Kirurgiska kliniken
- 8.6 Kliniken för ortopedisk kirurgi
- 8.7 Neurokirurgiska kliniken
- 8.8 Anestesiavdelningen
- 8.9 Ögonkliniken
- 8.10 Öronkliniken
- 8.11 Audiologiska avdelningen
- 8.12 Patologiavdelningen
- 8.13 Röntgenavdelningen
- 8.14 Onkologiska kliniken
- 8.15 Avdelningen för klinisk bakteriologi
- 8.16 Avdelningen för klinisk fysiologi
- 8.17 Avdelningen för klinisk kemi
- 8.18 Avdelningen för klinisk neurofysiologi

Beträffande 3-8 ovan gäller att även andra medicinska serviceavdelningar än de ovan angivna skall stå till utbildningens och, i förekommande fall, forskningens förfogande. Detta innebär emellertid inte att det är fråga om en upplåtelse som gör bestämmelserna i kungörelsen (1970:704) om kommunala undervisningssjukhus (ändrad senast 1978:670) tillämpliga.

Vidare gäller beträffande 6-8 att där skall kunna förekomma viss forskning och forskarutbildning. Staten förklarar sig dock inte ställa krav på särskilda resurser i form av apparatur och/eller lokalyta för forskning vid dessa sjukhus. För sådana forskningsaktiviteter som kräver särskilda resurser hänvisas till karolinska sjukhuset och Huddinge sjukhus.

Vid de i 6-8 upptagna sjukhusen skall inte vara placerad tjänst som professor vid karolinska institutet. Inte heller skall där placeras annan statlig forskartjänst, om inte överenskommelse därom träffas mellan S.L.L. och institutet eller forskningsråd.

Omdispositioner som parterna kommer överens om under avtalstiden skall inte föranleda ändring av den driftersättning som utgår till SLL enligt avtalet.

Bilaga 4

*Avtal om samarbete i vissa frågor berörande karolinska sjukhuset***Avtal**

mellan svenska staten och Stockholms läns landstingskommun om samarbete i vissa frågor efter det att landstingskommunen den 1 januari 1982 övertagit huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset.

1 §

Förhållandet att Stockholms läns landstingskommun (SLL) övertar huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS) skall – intill dess annat avtalas – inte innebära någon ändring vad gäller samarbetet i fråga om forskning m. m. mellan, å ena sidan, KS och, å andra sidan, dels Karolinska apoteket, dels arbetarskyddsstyrelsen.

Anmärkningar

1. Apoteksbolaget AB övertog militärapoteket (numera Karolinska apoteket) genom beslut i anledning av prop. 1973:16. Bolagets verksamhet regleras genom avtal mellan staten och bolaget, som bl. a. förbundit sig att följa de riktlinjer för verksamheten som drogs upp vid riksdagsbehandlingen av prop. 1973:16.

Samarbetet mellan KS och Karolinska apoteket grundas på avtal mellan KS och Apoteksbolaget AB. SLL inträder den 1 januari 1982 i KS rättigheter och skyldigheter enligt dessa avtal.

2. En tjänst som professor och en tjänst som laborator vid arbetarskyddsstyrelsen är förenade med tjänster som överläkare i respektive yrkesmedicin och yrkesdermatologi vid KS.

2 §

SLL garanterar staten rätt att – om inte annat senare avtalas – för statens strålskyddsinstitutets verksamhet utan ersättning för kapitaltjänstkostnad till och med utgången av år 1997 utnyttja de lokaler inom byggnaderna Z1–Z5 och Z7 som institutet disponerar denna dag.

Staten får vidare – om inte annat senare avtalas – i mån av behov för i huvudsak samma ändamål som denna dag till och med utgången av år 1984 utan ersättning för kapitaltjänstkostnad utnyttja de lokaler inom nedan angivna byggnader som nu disponeras för följande verksamheter:

1. enheten för sjukgymnastutbildning inom f. d. Norrbackainstitutets byggnad,
2. giftinformationscentralen inom f. d. Eugeniahemmets byggnad,
3. styrelsen för vårdtjänst inom f. d. Norrbackainstitutets byggnad.

Beträffande de lokaler som avses i första och andra styckena åtar sig SLL att till och med utgången av år 1984 svara för fastighetsunderhåll och

fastighetsdrift samt leverera värme, ånga, vatten och elektrisk energi ävensom att tillhandahålla andra nyttigheter och prestationer i enlighet med vad KS hittills gjort mot ersättning enligt de principer som KS hittills tillämpat. Om utökning eller ombyggnad av lokalerna blir aktuell, skall förhandlingar tas upp mellan parterna.

För personalen inom ifrågavarande verksamheter skall SLL tillämpa samma principer beträffande exempelvis parkering och personalkost som för personalen vid KS.

Anmärkningar

1. SLL:s åtagande omfattar inte företagshälsovård eller personal- och ekonomiadministrativ service åt verksamheterna. Åtagandet avser inte heller inventarier eller förbrukningsartiklar.

2. De mellan KS och byggnadsstyrelsen respektive den 26 februari och den 5 juli 1979 träffade hyresavtalen avseende institutionslokaler för statens strålskyddsinstitut och lokaler för sjukgymnastutbildning skall tillämpas i fråga om de i dessa avtal avsedda lokalerna utom vad gäller däri angivna hyresbelopp till den del dessa avser kapitaltjänstkostnad.

3. Vissa resurser vid statens strålskyddsinstitut står i den utsträckning det är möjligt till förfogande för avdelningen för sjukhusfysik vid KS enligt 26 § förordningen (1976:481) med instruktion för statens strålskyddsinstitut.

3 §

Staten får – om inte annat senare avtalas – i mån av behov

1. till och med utgången av år 1984 utnyttja byggnad M6 för verksamhet vid försvarets forskningsanstalt och därvid svara för fastighetsunderhållet,
2. under första halvåret 1982 utnyttja byggnaderna X3 och X4 för verksamhet vid arbetsmarknadsverket.

Staten får före de angivna tidpunkterna flytta byggnaderna M6 och X3 från sjukhusområdet, varvid äganderätten skall återgå till staten. Efter flyttning har staten att återställa marken i skälig omfattning.

Bestämmelserna i 2 § tredje och fjärde styckena skall tillämpas beträffande verksamheten inom byggnaderna M6, X3 och X4.

4 §

SLL åtar sig att – om inte annat senare avtalas – leverera värme, ånga och elektrisk energi till karolinska institutet, Tomtebodaskolan och andra verksamheter utanför sjukhusområdet till och med utgången av år 1997 i enlighet med vad som hittills gällt. Ersättning till SLL för detta åtagande skall till och med utgången av år 1984 beräknas på det sätt som KS hittills tillämpat.

Anmärkning

Bestämmelsen gäller leveranser från anläggningar såväl inom sjukhusområdet som på fastigheten Tomtebodan 1.

5 §

Parterna är ense om att fortsätta förhandlingarna om

1. vad som skall gälla efter utgången av år 1984 i de frågor som avses i 2-4 §§,
2. villkoren för anordnande och upplåtelse av ytterligare lokaler inom f. d. Norrbackainstitutets byggnad för enheten för sjukgymnastutbildning i samband med en planerad ökning av intaget från 100 till 160 studerande per år,
3. SLL:s fortsatta utnyttjande av resurserna vid statens bakteriologiska laboratorium,
4. styrelsens för vårdtjänst verksamhet avseende omvårdnad m. m. för vissa gymnasieelever,
5. statens ersättning till SLL i det fall att staten önskar att SLL åtar sig uppgifter i fråga om exempelvis militär personal, utländsk ambassadpersonal eller utlandssvenskar utöver vad som eljest ankommer på SLL.

6 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 27 november 1980

För svenska staten

Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund

Ingvar Löfstrand

För Stockholms läns

landstingskommun

Nils Hallerby

N. Bergkvist

Bilaga 5

Avtal om slutreglering av ekonomiska frågor avseende karolinska sjukhuset

Avtal

mellan svenska staten och Stockholms läns landstingskommun om slutreglering av ekonomiska frågor i samband med ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset.

1 §

De driftbidrag som Stockholms läns landstingskommun (SLL) enligt 8 § samarbetsavtalet den 10 mars 1975 om karolinska sjukhuset (KS) skall erlagga till staten för åren 1979, 1980 och 1981 fastställs slutligt till respektive 378, 450 och 500 miljoner kronor.

Det för år 1979 fastställda beloppet svarar mot vad SLL erlagt a conto enligt överenskommelse den 1 mars 1979.

Så snart detta avtal vunnit laga kraft, skall SLL till staten betala 24 miljoner kronor, vilket belopp utgör mellanskillnaden mellan det för år 1980 fastställda beloppet 450 miljoner kronor och det belopp av 426 miljoner kronor som SLL enligt överenskommelse den 15 februari 1980 har att erlagga a conto under året.

Beloppet 500 miljoner kronor skall erläggas av SLL med 1/12 per den 25 i varje månad under år 1981. Därvid skall beaktas att så snart detta avtal vunnit laga kraft justering skall ske av tidigare betalningar a conto under år 1981.

2 §

Det investeringsbidrag som SLL enligt 5 § samarbetsavtalet skall erlagga till staten för år 1980 i vad avser investeringar bokförda efter den 1 juli 1967 fastställs slutligt till det belopp av 22 miljoner kronor som SLL enligt överenskommelse den 15 februari 1980 har att erlagga a conto.

Investeringsbidraget för år 1981 fastställs slutligt till totalt 33 miljoner kronor. Detta belopp skall SLL utan rekvisition betala före den 15 juni 1981.

3 §

Staten kommer att för första hälften av budgetåret 1981/82 anvisa 448 miljoner kronor för avlöningar till läkare och för andra driftkostnader vid KS. Av detta belopp skall 38 miljoner kronor tillföras den i driftstaten för KS fastighetsförvaltning upptagna intäktsposten Ersättning till lokaler upplåtna till statsmyndigheter.

Staten skall till SLL utbetala vad som återstår vid utgången av år 1981 av

beloppet 448 miljoner kronor.

Om de utgifter som avses i första stycket överstiger 485 miljoner kronor, skall SLL utbetala 50 procent av mellanskillnaden till staten.

4 §

Staten kommer att för första hälften av budgetåret 1981/82 i driftstaten för KS fastighetsförvaltning ta upp dels sammanlagt 13,2 miljoner kronor för drift- och underhållskostnader samt för hyres- och arrendekostnader, dels 3,5 miljoner kronor under intäktsposten Hyror, arrenden m. m. för lokaler och mark upplåtna till enskilda.

Staten skall till SLL utbetala vad som återstår vid utgången av år 1981 av beloppet 13,2 miljoner kronor samt de intäkter under första hälften av budgetåret 1981/82 som överstiger 3,5 miljoner kronor. Om intäkterna inte uppgår till detta belopp, skall SLL utbetala mellanskillnaden till staten.

5 §

Staten kommer att för första hälften av budgetåret 1981/82 anvisa 22,5 miljoner kronor för byggnadsinvesteringar och 15 miljoner kronor för utrustning vid KS. Staten skall till SLL utbetala behållningarna på dessa anslag vid utgången av år 1981. Dessa behållningar skall av SLL i första hand utnyttjas för att täcka sådana byggnads- och utrustningskostnader som efter godkännande av SLL beslutats av direktionen eller byggnadskommittén före nämnda tidpunkt. Närmare överenskommelse om utnyttjandet av dessa medel skall träffas mellan nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande och SLL:s hälso- och sjukvårdsförvaltning.

Anmärkning

I protokollet denna dag om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid KS, m. m. finns bestämmelser om statlig investeringsersättning för byggnads- och utrustningskostnader efter utgången av år 1981.

6 §

Följande inkomster som hänför sig till tiden före den 1 januari 1982 och som i statsbudgeten redovisas under inkomsttiteln Inkomster vid karolinska sjukhuset skall tillfalla staten, nämligen

1. SLL:s drift- och investeringsbidrag enligt samarbetsavtalet.
2. bidrag enligt 1972 års avtal om regionsjukvård m. m. vid KS,
3. andra inkomster från SLL och andra sjukvårdshuvudmän som enligt för budgetåret 1980/81 tillämpade principer skall redovisas under inkomsttiteln.
4. ersättningar från allmän försäkringskassa.

Alla inkomster i övrigt och utgifter som härrör från KS eller byggnads-

kommitténs verksamhet före den 1 januari 1982 och som inte reglerats före nämnda dag skall tillkomma respektive falla på SLL.

Anmärkning

Bland utgifterna ingår exempelvis avlöningsförmåner inklusive kompensationsledighet och outtagna semesterdagar.

7 §

Såsom övergångsbidrag med anledning av det ändrade huvudmannskapet erlägger staten till SLL ett belopp av sammanlagt 750 miljoner kronor att utbetalas med 200 miljoner kronor för år 1982, 175 miljoner kronor för år 1983, 150 miljoner kronor för år 1984, 100 miljoner kronor för år 1985, 75 miljoner kronor för år 1986 och för år 1987 50 miljoner kronor.

Det för varje år angivna beloppet skall räknas upp med hänsyn till förändringar i nettoprisindex mellan juli månad 1981 och januari månad utbetalningsåret.

Utbetalningarna skall efter rekvisition ske före den 15 juni respektive år.

8 §

Staten beviljar SLL lån om sammanlagt 100 miljoner kronor för investeringar vid KS. Lånen får lyftas med 20 miljoner kronor per den 15 juni ettvarvt av åren 1982–86.

Varje lån löper på en tid av 15 år och skall amorteras per den 31 december varje år med 1/15 av skuldbeloppet med början året efter det att lånet lyfts.

Ränta på kvarstående skuldbelopp skall erläggas per den 31 december varje år enligt en räntesats av 13,60 procent. Räntesatsen, som bestäms med ledning av 6 § i Sveriges Riksbanks föreskrifter den 28 augusti 1980 om räntereglering för försäkringsföretag med svensk koncession enligt förordningen (1980:132) om allmän placeringsplikt och räntereglering, skall följa förändringarna i sagda paragraf eller anpassas till de rekommendationer beträffande kommunlåneränta som kan komma att lämnas av Svenska Försäkringsbolags Riksförbund.

9 §

I och med detta avtal

1. avstår staten från sina krav på SLL beträffande
 - 1.1 återstående bidrag enligt samarbetsavtalet för investeringar gjorda vid KS till och med utgången av år 1981,
 - 1.2 ytterligare driftbidrag enligt samarbetsavtalet, exempelvis krav enligt skrivelse den 22 juni 1980 från KS till SLL;
2. avstår SLL från sina krav på staten beträffande

- 2.1 återbetalning av erlagda investerings- och driftbidrag enligt samarbetsavtalet,
- 2.2 återbetalning av lån enligt punkt 11 i 1946 års avtal angående samarbete för uppförande och drift av en medicinsk tuberkulosklinik och en thoraxkirurgisk klinik vid KS;
3. sker även i övrigt en fullständig och slutlig reglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och SLL som grundar sig på samarbetsavtalet rörande KS samt därtill anknyttande avtal och överenskommelser eller tidigare motsvarande avtal och överenskommelser.

10 §

Som följd av detta avtal samt vad parterna i övrigt överenskommit denna dag skall vid utgången av år 1981 upphöra att gälla

1. avtalet den 10 mars 1975 om samarbete beträffande karolinska sjukhuset,
2. avtalet angående samarbete för uppförande och drift av en medicinsk tuberkulosklinik och en thoraxkirurgisk klinik vid karolinska sjukhuset, godkänt av Kungl. Maj:t den 25 oktober 1946 och av Stockholms läns landsting den 4 september 1946 (avser punkterna 11 och 12; avtalet i övrigt har upphört att gälla genom avtalet under 1),
3. överenskommelsen enligt protokoll den 18 december 1978 angående viss ögonsjukvård vid karolinska sjukhuset m. m.,
4. 1 och 2 §§ förhandlingsprotokollet den 23 maj 1980 angående barnsjukvård m. m.,
5. avtalet den 21 december 1964 om praktisk utbildning av sjukgymnaster i Stockholm.

Bestämmelsen om bidrag till dispensärverksamheten i punkt 12 tredje stycket avtalet under 2 skall inte tillämpas för åren 1980 och 1981.

Till följd av att SLL den 1 januari 1982 övertar huvudmannskapet för KS upphör vid utgången av år 1981 även samtliga övriga avtal som träffats för reglering av samarbetet mellan KS och SLL.

Anmärkning

SLL avser att genomföra förändringar av barnsjukvården i huvudsaklig överensstämmelse med 1 § 1 och 2 det under 4 angivna protokollet.

11 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 27 november 1980

För svenska staten

Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund

Ingvar Löfstrand

För Stockholms läns

landstingskommun

Nils Hallerby

N. Bergkvist

Avtal om vissa övergångsordningar i anledning av avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset

Avtal

mellan svenska staten och Stockholms läns landstingskommun om vissa övergångsordningar i anledning av avtal denna dag om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset.

1 §

I stället för 2 § samarbetsavtalet den 10 mars 1975 om karolinska sjukhuset (KS) skall gälla att flertalet av direktionens ledamöter, bland dessa vice ordförande, skall utses på det sätt Stockholms läns landstingskommun (SLL) bestämmer.

Sjukvårdsdirektören hos SLL eller den han sätter i sitt ställe äger rätt att delta i överläggningarna i direktionen men ej i beslutet samt att få sin mening antecknad till protokollet.

2 §

SLL inträder – med vissa angivna undantag – enligt avtalet om ändrat huvudmannaskap för KS i statens rättigheter och skyldigheter enligt de avtal (motsvarande) som efter utgången av år 1981 gäller för den övertagna verksamheten. Med anledning härav skall iakttas att medgivande av SLL:s hälso- och sjukvårdsnämnd (HSN) krävs, innan sådant avtal förlängs, sägs upp eller ändras. Detsamma skall iakttas beträffande nya avtal (motsvarande) med sådan giltighet.

KS och byggnadskommittén skall på HSN:s begäran säga upp sådana gällande avtal.

Företrädare för HSN äger medverka vid förhandlingar om dessa avtal.

3 §

Enligt avtalet om ändrat huvudmannaskap för KS skall – med visst angivet undantag – arbetstigare, som är anställd inom den övertagna verksamheten denna dag och alltså är det den 31 december 1981, erbjudas anställning från och med den 1 januari 1982 hos SLL som vederbörande skäligen bör kunna godta. Detsamma skall gälla den som i samråd med SLL anställs efter det att nämnda avtal träffats. Med anledning härav skall följande gälla beträffande beslut om anställning vid KS och byggnadskommittén.

1. Anställning får endast avse tid längst till och med den 31 december 1981.
2. Anställning avseende tid till och med den 31 december 1981 får ske endast

i samråd med HSN. Samrådet kan avse viss tjänst eller viss grupp av tjänster.

4 §

Tjänst för läkare vid KS som blir ledig får av HSN tillsättas för tid efter utgången av år 1981 med tillämpning av kungörelsen (1970:704) om kommunala undervisningssjukhus (ändrad senast 1978:670).

5 §

I stället för 46 § reglementet för KS skall 8 § kungörelsen (1970:704) om kommunala undervisningssjukhus tillämpas vid tillsättning av sådan tjänst vid karolinska institutet (KI) som är förenad med tjänst som överläkare eller biträdande överläkare vid KS. För tjänst vid arbetarskyddsstyrelsen som är förenad med sådan läkartjänst skall 8 § kungörelsen äga motsvarande tillämpning. Såväl HSN som direktionen för KS skall därvid beredas tillfälle att avge yttrande som avses i 8 § tredje stycket kungörelsen.

6 §

Tjänster vid KI som klinisk lärare och klinisk amanuens får inte kungöras lediga till ansökan i avvaktan på resultatet av de fortsatta förhandlingar som avses i 7 §.

7 §

Parterna enas om att fortsätta förhandlingarna om de övergångsarrangeringar i övrigt som kan behövas.

8 §

Detta avtal gäller definitivt under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m., men skall tillämpas snarast möjligt.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 27 november 1980

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund

Ingvar Löfstrand

För Stockholms läns
landstingskommun

Nils Hallerby

N. Bergkvist

Bilaga 7

Protokoll, fört vid överläggningar den 27 november 1980 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för Stockholms läns landstingskommun om tillägg till förhandlingsprotokoll den 21 november 1980 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning

Närvarande: Statens förhandlingsnämnd Överdirektören Svante Englund, Expeditionschefen Bengt Söderqvist, Departementsrådet Karl-Erik Strand, Kanslirådet Willi Barenthin, Departementssekreteraren Bo Stenfors, Departementssekreteraren Gert Jönsson, Byråchefen Alf Nygren, Byråchefen Sture Jansson, Avdelningsdirektören Ingvar Löfstrand.

Stockholms läns landstingskommun (SLL) Landstingsrådet Nils Hallerby, Landstingsrådet Stig Rindborg, Landstingsrådet Knut Nilsson, Förhandlingsdirektören Nils Bergkvist, Kanslichefen Ulf Lagerström, Finanssekreteraren Lennart Nyström, Finansdirektören Ivar Skilje.

1 §

Parterna enas om att göra följande tillägg till vad som överenskommits i förhandlingsprotokollet den 21 november 1980 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning såvitt avser SLL.

2 §

För om- och tillbyggnad vid Huddinge sjukhus (HS) som påbörjas efter utgången av år 1980 samt utrustning som anskaffas till HS efter denna tidpunkt skall statlig investeringsersättning utgå enligt reglerna i investeringsöverenskommelsen nr 1 enligt 5 § 1. läkarutbildningsavtalet den 2 maj 1977 för Stockholm (LUA 77 Stockholm). I fråga om utrustning som anskaffas i samband med bygnadsobjekt som påbörjats före den 1 januari 1981 skall därvid reglerna i 3. nämnda överenskommelse tillämpas.

3 §

1. Samarbetet enligt LUA 77 Stockholm skall, i den mån inte annat framgår av det följande eller eljest, på de villkor som gäller för upplåten enhet omfatta även den till professurer inom följande ämnesområden vid karolinska institutet (KI) knutna utbildnings- och forskningsverksamheten med lokaler inom HS byggnader, nämligen medicinsk näringlära, oral mikrobiologi och oral patologi.

Samarbetet skall på de i första stycket angivna villkoren även gälla den odontologiska utbildnings- och forskningsverksamheten i övrigt inom F-huset vid HS.

2. I fråga om SLL:s skyldighet att tillhandahålla resurser enligt 4 § LUA 77 skall – utöver de undantag som där anges – gälla att staten ensam står för

all sådan utrustning för de i 1. angivna verksamheterna som markerats med "U" under övergrupperna 4-5 och 8 i Spri råd 6.15 (utgåva 3. april 1979).

3. SLL skall samråda med nämnden för undervisningsjukhusens utbyggnade, innan mer omfattande omdisposition av lokalerna för de i 1. angivna verksamheterna företas.

Statlig investeringsersättning till SLL för byggnadsarbeten och för sådan utrustningsanskaffning för de i 1. angivna verksamheterna som faller på SLL utgår enligt de i 2 § avsedda reglerna, dock att SLL äger ta upp förhandlingar om annan kostnadsfördelning, om mer omfattande ombyggnad av lokalerna för verksamheterna blir aktuell.

Anmärkingar

1. Verksamheterna omfattar även annan grundläggande högskoleutbildning än på läkar- och tandläkarlinjen och annan än medicinsk och odontologisk forskning och forskarutbildning.
2. Parterna förutsätter att verksamheterna i huvudsak bibehåller sin nuvarande omfattning.

4 §

För den i anslutning till HSS belägna statliga institutionsbyggnaden för odontologisk verksamhet (T-huset) tillhandahåller SLL tjänster och nyttigheter som avses i 2, 5 och 6 §§ samt 8 § andra stycket avtalet den 17 december 1974 om tjänster och nyttigheter till den odontologiska institutionen i Huddinge, m. m.

Beträffande den i första stycket avsedda verksamheten förbinder sig SLL att tillämpa samma principer i fråga om parkering för patienter, personal och studerande som i övrigt gäller vid HS.

5 §

Samarbetet enligt LUA 77 Stockholm skall på de villkor som gäller för upplåten enhet omfatta även den utbildnings- och forskningsverksamhet som är knuten till den professur i socialmedicin vid KI som är förenad med tjänst som distriktsläkare inom samma verksamhetsområde vid vårdcentralen i kvarteret Kronan i Sundbyberg.

6 §

Vid utgången av år 1980 skall upphöra att gälla

1. överenskommelsen den 3 oktober 1964 om villkoren för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt sjukhus i Huddinge, m. m. och avtalet den 27 mars 1969 om tillägg till denna överenskommelse,
2. överenskommelsen enligt protokoll den 20 januari 1978 om förläggning av socialmedicinsk verksamhet till vårdcentral inom landstingsområdet.

3. 2 § förhandlingsprotokollet den 6 december 1979 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning,
4. bestämmelserna om bidrag och ersättning till SLL i 2, 3, 5, 6 och 7 §§ samt 8 § andra stycket avtalet den 17 december 1974 om tjänster och nyttigheter till den odontologiska institutionen i Huddinge, m. m.

Vidare skall 7 § avtalet den 26 februari 1970 om mark m. m. för odontologisk utbildning i Huddinge inte tillämpas under år 1981.

Överenskommelsen och avtalet under 1 skall inte tillämpas efter denna dag.

7 §

Till följd av vad i detta protokoll överenskommits skall

dels till det för SLL enligt 2 § 1. förhandlingsprotokollet den 21 november 1980 för år 1981 fastställda driftersättningsbeloppet läggas ett belopp av 2 500 000 kronor,

dels staten lämna SLL en särskild investeringsersättning med ett belopp av 60 miljoner kronor att efter rekvisition utbetalas före den 15 juni 1981.

Genom denna uppgörelse är slutligt reglerade samtliga SLL:s krav på staten beträffande

dels investeringsersättning för byggnader och utrustning avseende Huddinge sjukhus, Södersjukhuset (inklusive Sachsska barnsjukhuset) och Danderyds sjukhus som grundas på nu gällande avtal och överenskommelser eller tidigare motsvarande avtal och överenskommelser,

dels den ersättning för förstagångsutrustning som avses i 3 § förhandlingsprotokollet den 20 januari 1978 om förläggning av socialmedicinsk verksamhet till vårdcentral inom sjukvårdsområdet.

Anmärkning

Slutregleringen omfattar *dels* investeringsersättning (byggnads- och utrustningsbidrag) för de tre nämnda sjukhusen som rekviderats men inte utbetalats, *dels* inte rekviderad investeringsersättning för de tre sjukhusen.

8 §

Vad i detta protokoll överenskommits gäller från och med den 1 januari 1981 tills vidare. dock ej längre än det enligt förhandlingsprotokollet den 21 november 1980 förlängda LUA 77 Stockholm.

9 §

Vad i detta protokoll överenskommits gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Vid protokollet

Sture Jansson

Justeras

Svante Englund

Nils Hallerby

Bilaga 2

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-02-19

Föredragande: statsrådet Wikström

Anmälan till proposition om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.**Konsekvenser för utbildning och forskning**

I sin föredragning i det föregående av förslaget om överföring av huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS) från staten till Stockholms läns landstingskommun (SLL) den 1 januari 1982 har statsrådet Holm berört även de utbildnings- och forskningsfrågor som aktualiseras i sammanhanget.

Av statsrådet Holms anförande och den till propositionen fogade avtalstexten (bilaga 1.2) framgår bl. a. att KS skall bibehålla sin ställning som undervisningssjukhus och sålunda även i fortsättningen stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid karolinska institutet (KI). Härvid skall de principer som gäller eller kommer att gälla för övriga kommunala undervisningssjukhus gälla också för KS. KS skall garanteras medel enligt läkarutbildningsavtal, som svarar mot minst de resurser som KS i dag, direkt via statsbudgeten, förfogar över för medicinsk utbildning och forskning, dock med hänsyn tagen till eventuella av staten beslutade förändringar av utbildningsdimensioneringen eller forskningsvokersamheten. För samarbetet mellan KI och KS skall särskilda samrådsformer gälla. Jag biträder vad statsrådet Holm sålunda har anfört.

Uppgårelsen med SLL bygger på förutsättningen av ett fortsatt årligt intag på läkarlinjen vid KI av nuvarande omfattning. Det förutsätts vidare att den av KI bedrivna sjukgymnastutbildningen – vilken i sina kliniska delar är förlagd till KS – får en omfattning som överensstämmer med mina i 1981 års budgetproposition framlagda förslag, dvs. utökas från nuvarande 100 platser per år till 160 med början vårterminen 1982.

För att kunna fullgöra sina uppgifter i fråga om läkar- och sjukgymnastutbildningen behöver KI vid huvudmannaskapsförändringen tillföras resurser för timarvoderad undervisning m. m. och ett åttiotial tjänster som klinisk

lärare och klinisk amanuens. Resursbehovet har beräknats till 15.4 milj. kr. för helt budgetår. För budgetåret 1981/82 erfordras halva detta belopp, fördelat på anslagsposterna för KI under anslagen Utbildning för vårdyrken och Medicinska fakulteterna. Jag beräknar sålunda under nämnda anslag ytterligare 5 375 000 resp. 2 325 000 kr., sammanlagt 7 700 000 kr. Jag avser att i det sedvanliga budgetarbetet återkomma till regeringen med förslag om de resurser som fordras för att fullfölja utbyggnaden av sjukgymnastutbildningen.

Staten har i uppgörelsen med SLL vidare uttalat sin avsikt att tillföra KI ett belopp av 2 milj. kr. för övertagande den 1 juli 1981 från KS av personal m. m. vid kvinnoklinikens forskningslaboratorium. Den vid laboratoriet bedrivna verksamheten leds f. n. av en laborator vid KS. Jag kommer inom kort att föreslå regeringen att en tjänst som professor (L 20) i hormonforskning, särskilt inom obstetrik och gynekologi, inrättas vid KI den 1 juli 1981, personlig för Peter Eneroth. Eneroth innehar f. n. nyssnämnda tjänst som laborator vid KS och är kompetent för tjänsten. Jag beräknar sålunda för den fortsatta forskningsverksamheten vid kvinnoklinikens forskningslaboratorium ytterligare 2 000 000 kr. på KI:s anslagspost under anslaget Medicinska fakulteterna för budgetåret 1981/82.

Förslaget om ändrat huvudmannskap för KS motiveras i första hand av sjukvårdsorganisatoriska överväganden. En fråga som i det sammanhanget påkallar uppmärksamhet är vilka ytterligare åtgärder som kan behöva vidtas för att slå vakt om den vid KS bedrivna forskningsverksamheten. Omfattningen och intensiteten i fråga om klinisk forskning vid KS står otvivelaktigt i särklass på grund av det nära sambandet med KI med dess gamla och väl utvecklade forskningstraditioner. För sin till KS förlagda forskningsverksamhet har KI haft tillgång till en väl utvecklad sjukvårdsorganisation. De vetenskapliga framgångar som KI har kunnat registrera genom åren har enligt min bedömning ett klart samband med de gynnsamma förutsättningar som samhörigheten med KS har inneburit. Jag föreslår mot denna bakgrund att KI utöver vad jag tidigare har föreslagit tillförs särskilda medel som gör det möjligt att långsiktigt hävda de viktiga forskningsintressen som det här är fråga om. Jag beräknar medelsbehovet för helt budgetår i fortvarighetstillstånd till 4 milj. kr. Beloppet bör i sin helhet anvisas redan budgetåret 1981/82. Under de närmaste åren får det ankomma på KI att inom denna ram väga resursbehoven för den medicinska forskningen framför allt mot de behov av extra insatser som kan bli nödvändiga övergångsvis i samband med avvecklingen av enheten för tandläkarutbildning vid Holländargatan. Jag berörde detta senast i 1981 års budgetproposition. Jag räknar samtidigt med att KI kommer att kunna finna även andra vägar att genom tillfälliga dispositioner friställa hela den beräknade resursen för forskningsändamål, redan innan enheten vid Holländargatan är fullt avvecklad. Inom ramen för nämnda belopp av 4 milj. kr. bör KI ha rätt att inrätta de ytterligare tjänster som klinisk lärare eller klinisk amanuens som KI bedömer erforderliga. Jag

förutsätter att tjänsterna förenas med iäkartjänster vid KS. Jag beräknar tills vidare hela beloppet under anslagsposten för KI under anslaget Utbildning för vårdyrken. Denna anslagspost behöver sålunda med anledning av mina här redovisade förslag ökas med $(5\,375\,000 + 4\,000\,000 =)$ 9 375 000 kr. utöver preliminärt beräknat belopp i 1981 års budgetproposition. Härav bör 2 525 000 kr. tillgodoses genom ianspråkstagande av den i budgetpropositionen under nämnda anslag uppförda posten Till regeringens disposition. Det ytterligare medelsbehovet uppgår därmed till $(9\,375\,000 - 2\,525\,000 =)$ 6 850 000 kr., varefter anslaget kan beräknas till totalt 344 408 000 kr.

Anslagsposten för KI under anslaget Medicinska fakulteterna behöver räknas upp med $(2\,325\,000 + 2\,000\,000 =)$ 4 325 000 kr. På det i budgetpropositionen preliminärt beräknade anslaget bör därför slutligt anvisas 311 597 000 kr.

Jag har i dessa frågor samrått med statsrådet Holm.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att – med ändring av i 1981 års budgetproposition preliminärt beräknade belopp –

1. till *Utbildning för vårdyrken* för budgetåret 1981/82 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 344 408 000 kr.
2. till *Medicinska fakulteterna* för budgetåret 1981/82 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 311 597 000 kr.

Innehåll

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 1981	3
Bilaga 1. Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 1981 (Socialdepartementet)	4
1 Ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.	4
2 Upprättat lagförslag	11
3 Anslagsfrågor	12
G 1. Karolinska sjukhuset: Avlöningar till läkare	12
G 2. Karolinska sjukhuset: Driftkostnader	16
G 3. Karolinska sjukhuset: Utrustning	20
G 4. Karolinska sjukhuset: Byggnadsinvesteringar	21
G 9. Bidrag till kommunala undervisningssjukhus	26
G 16. Giftinformationscentralen	31
G 17. Lån till Stockholms läns landstingskommun för vissa investeringar	32
4 Hemställan	33
Bilaga 1.1 Förslag till lag om upphävande av lagen (1969:653) om vissa bidrag för vård vid karolinska sjukhuset	34
Bilaga 1.2 Statens förhandlingsnämnds skrivelse den 27 november 1980 till regeringen (socialdepartementet) beträffande ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m. m.	35
Vissa speciella kommentarer	40
Förhandlingsprotokoll om ändrat huvudmannaskap för KS, m. m. .	45
Bil. 1 Avtal om ändrat huvudmannaskap för KS	47
Bil. 2 Avtal om överlåtelse av fast egendom i Solna	51
Bil. 3 Förhandlingsprotokoll om samarbete rörande läkarutbildning och forskning vid KS, m. m.	54
Bil. 3:1 Förteckning över upplåtna sjukvårdsenheter	59
Bil. 4 Avtal om samarbete i vissa frågor efter huvudmannaskapsövertagandet	62
Bil. 5 Avtal om slutreglering av ekonomiska frågor	65
Bil. 6 Avtal om vissa övergångsanordningar	70
Bil. 7 Överläggningsprotokoll om tillägg till förhandlingsprotokoll 1980–11–21 om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning	72
Bilaga 2. Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 1981 (Utbildningsdepartementet)	76

